

Uchwała Nr XXXI/234/17
Rady Miasta Rypin
z dnia 27 marca 2017 r.

w sprawie przyjęcia Programu Rewitalizacji dla Gminy Miasta Rypin na lata 2016- 2023

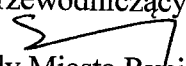
Na podstawie art.18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446¹ z późn. zm) Rada Miasta Rypin uchwala, co następuje:

§ 1 Przyjmuje się Program Rewitalizacji dla Gminy Miasta Rypin na lata 2016 – 2023 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2 Traci moc Uchwała Nr XLVI/432/10 z dnia 18 sierpnia 2010 roku w sprawie przyjęcia Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Rypin na lata 2009 – 2015.

§ 3 Wykonanie Uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Rypin.

§ 4 Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący

Rady Miasta Rypin

¹ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 1579 i 1948

Program Rewitalizacji dla Gminy Miasta Rypin

na lata 2016-2023



Rypin 2016

**PROGRAM REWITALIZACJI DLA GMINY MIASTA RYPIN
NA LATA 2016-2023**

**PROGRAM REWITALIZACJI DLA GMINY MIASTA RYPIN
NA LATA 2016-2023**

Spis treści

1.	Wprowadzenie i metodologia.....	5
2.	Opis powiązań Programu Rewitalizacji z dokumentami strategicznymi i planistycznymi	10
2.1.	Dokumenty szczebla krajowego i zagranicznego	10
	Narodowy Plan Rewitalizacji 2022.....	10
	Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu EUROPA 2020.....	11
	Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020 (KSRR 2010-2020)	11
	Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju – Polska 2030.	12
	Trzecia fala nowoczesności	12
	Strategia Rozwoju Kraju 2020	13
	Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (KPZK 2030).....	14
	Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020 (SRLK).....	14
	Umowa Partnerska	15
2.2.	Dokumenty szczebla wojewódzkiego	16
	Strategia Polityki Społecznej Województwa Kujawsko-Pomorskiego do roku 2020 (SPSWK-P 2020).....	16
	Strategia Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego do roku 2020 – Plan Modernizacji 2020+	17
	Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Kujawsko-Pomorskiego (PZPWK-P)	18
2.3.	Dokumenty szczebla powiatowego	18
	Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Rypińskim na lata 2015-2024	18
	Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Powiatu Rypińskiego	20
2.4.	Dokumenty szczebla gminnego.....	21
	Lokalna Strategia Rozwoju na lata 2016-2023 Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Gmin Dobrzyń Region Północ	21
	Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie Gminy Miasta Rypin na lata 2014-2020	22
	Strategia Rozwoju Miasta Rypin na lata 2014-2020	23
3.	Uproszczona diagnoza	25
3.1.	Lokalizacja	25
3.2.	Demografia	26
3.3.	Gospodarka mieszkaniowa	27
3.4.	Gospodarka	28

**PROGRAM REWITALIZACJI DLA GMINY MIASTA RYPIN
NA LATA 2016-2023**

3.5. Pomoc Społeczna.....	28
3.6. Potencjał środowiskowo-turystyczny	29
4. Obszar zdegradowany	30
5. Obszar rewitalizacji.....	37
6. Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji	40
7. Wizja stanu obszaru rewitalizacji po przeprowadzeniu rewitalizacji	42
8. Cele rewitalizacji oraz odpowiadające im kierunki działań służące eliminacji lub ograniczeniu negatywnych zjawisk	43
9. Lista planowanych inwestycji/przedsięwzięć rewitalizacyjnych	45
10. Mechanizmy zapewnienia komplementarności między poszczególnymi projektami/przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi oraz pomiędzy działaniami różnych podmiotów i funduszu na obszarze objętym RP	48
11. Mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców w procesie rewitalizacji	52
12. Szacunkowe ramy finansowe w odniesieniu do głównych i uzupełniających projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych	54
13. System zarządzania realizacją programu rewitalizacji	58
14. System monitoringu i oceny skuteczności działań oraz system wprowadzania modyfikacji w reakcji na zmiany otoczenia PR	63
Spis Tabel	65
Spis Rysunków.....	66
Załącznik 1	67
Załącznik 2.....	74

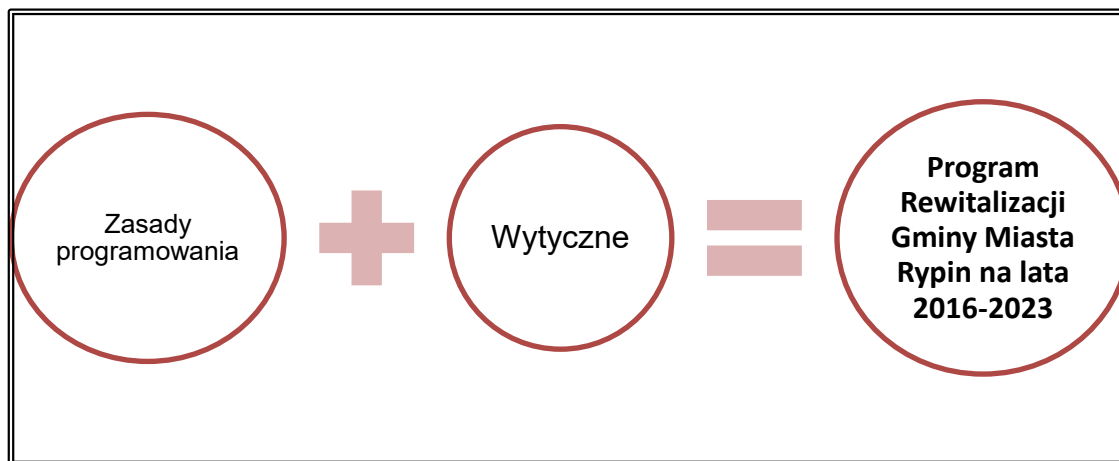
PROGRAM REWITALIZACJI DLA GMINY MIASTA RYPIN NA LATA 2016-2023

1. Wprowadzenie i metodologia

Program Rewitalizacji dla Gminy Miasta Rypin na lata 2016-2023 jest dokumentem strategicznym, określającym szereg działań związanych z poprawą życia ludności zamieszkującej obszar Gminy. Podstawą prawną do sformułowania niniejszego dokumentu były następujące opracowania:

- *Zasady programowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych w celu ubiegania się o środki finansowe w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020;*
- *Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020.*

Rysunek 1. Dokumenty będące podstawą do opracowania Programu Rewitalizacji dla Gminy Miasta Rypin na lata 2016-2023



Źródło: Opracowanie własne

Zgodnie z definicją rewitalizacja jest procesem wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzonym w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie programu rewitalizacji. Działania rewitalizacyjne należy rozumieć jako wszelki przejaw prac związany z realizacją projektów, których podwalinę stanowi problem, wywodzący się głównie ze sfery społecznej zdiagnozowany na danym obszarze. Zatem rewitalizacja to proces realizowania tych projektów.

PROGRAM REWITALIZACJI DLA GMINY MIASTA RYPIN NA LATA 2016-2023

Podstawą sporządzania dokumentu jest dokładna analiza Gminy Miasta Rypin skupiająca się na pięciu głównych sferach funkcjonowania Gminy. Spośród sfer poniższej listy, główny ciężar diagnozy spoczywa na pierwszej z wymienionych.

- **Społeczna;**
- Gospodarcza;
- Techniczna;
- Środowiskowa;
- Przestrzenno-funkcjonalna.

Program Rewitalizacji dla Gminy Miasta Rypin na lata 2016-2023 został stworzony w zgodzie z Zasadami programowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych w celu ubiegania się o środki finansowe w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020, dokumentowi, dzięki któremu istnieje możliwość pozyskania środków finansowych na realizację działań rewitalizacyjnych dokładnie opisanych w niniejszym opracowaniu. Możliwość uzyskania dofinansowania będzie uzależniona od spełnienia kryterium podstawowego, dotyczącego zakładanego rezultatu, który przełoży się na realizację jednego z celów zaprezentowanych na poniższym rysunku.

**PROGRAM REWITALIZACJI DLA GMINY MIASTA RYPIN
NA LATA 2016-2023**

Rysunek 2. Oczekiwane cele wynikające z realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych programu rewitalizacji.



Źródło: Opracowanie własne

Struktura oraz charakter opracowania jakim jest Program Rewitalizacji dla Gminy Miasta Rypin na lata 2016-2023, została ściśle określona w dokumentach, które zostały wymienione powyżej. Dokument powinien składać się przynajmniej z następujących elementów, gwarantujących kompleksowość opracowania:

- Zgodność Programu Rewitalizacji z dokumentami strategicznymi i planistycznymi;
- Uproszczona diagnoza Gminy Miasta Rypin;
- Obszar zdegradowany Gminy Miasta Rypin,
- Obszar rewitalizacji Gminy Miasta Rypin;
- Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji;
- Wizja stanu obszaru rewitalizacji po przeprowadzeniu rewitalizacji;
- Cel rewitalizacji oraz odpowiadające im kierunki działań służące eliminacji lub ograniczaniu negatywnych zjawisk;
- Lista planowanych projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych

PROGRAM REWITALIZACJI DLA GMINY MIASTA RYPIN NA LATA 2016-2023

- Mechanizmy zapewnienia komplementarności między poszczególnymi projektami/przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi oraz pomiędzy działaniami różnych podmiotów i funduszy na obszarze;
- Mechanizmy włączenia mieszkańców

Elementy wypisane powyżej to obligatoryjne minimum, które zostało wzbogacone o elementy niezbędne w przypadku opracowywania Programu Rewitalizacji dla Gminy Miasta Rypin na lata 2016-2023. Poza wyżej wymienionymi, niniejszy dokument posiada odpowiedni charakter. Cechy charakteryzujące Programy Rewitalizacji zostały dokładnie określone w Zasadach Programowania. Zestaw tych cech przyczynił się do odpowiedniego stworzenia dokumentu oraz w późniejszych etapach przyczyni się do jego realizacji.

Kompleksowość – polega na szerokim działaniu projektów rewitalizacji, które powinny działać rozlegle na wszystkie sfery danej gminy (społeczną, gospodarczą, przestrzenno-funkcjonalną, techniczną oraz środowiskową);

Koncentracji – zasada mówiąca o skumulowaniu działalności projektów rewitalizacyjnych na obszarze objętym rewitalizacją, aby działania określone w PR oddziaływały w sposób skonsolidowany i bezpośrednio dotyczyły przyczyny problemu. Jednakże dopuszcza się możliwość prowadzenia działań poza obszarem rewitalizacji, jeżeli jest to uargumentowane oddziaływaniem na problemy zdiagnozowane na obszarze rewitalizacji.

Komplementarność – cecha ta dotyczy wielu przestrzeni na których działa program rewitalizacji. Począwszy od zagadnień dotyczących samych projektów, ich wzajemnego uzupełniania w sferze przestrzennej oraz zwalczania problemów na danym obszarze (**komplementarność przestrzenna i problemowa**). Poprzez zagadnienia logistyczne związane z zapewnieniem sprawnego systemu zarządzania nad realizacją programu (**kompleksowość proceduralno-instytucjonalna**). Skończywszy na zapewnieniu płynności finansowej związanej z obsługą i realizacją programu rewitalizacji (**komplementarność źródeł finansowania**).

Partycypacja społeczna – główna, o ile nie zasadnicza zasada dotycząca sporządzania oraz realizacji programu rewitalizacji. Wynika z priorytetowego zadania rewitalizacji, czyli pozytywnego oddziaływania na sferę społeczną. Proces partycypacji

**PROGRAM REWITALIZACJI DLA GMINY MIASTA RYPIN
NA LATA 2016-2023**

społecznej rozpoczyna się już w początkowej fazie tworzenia PR, to wtedy odbywają się pierwsze konsultacje społeczne dotyczące głównych problemów na terenie danej gminy i sposobów ich niwelowania. Sporządzony dokument również poddaje się pod osąd społeczeństwa. Wychodzi się z założenia, że im większa grupa interesariuszy bierze udział w procesie konsultacji, tym późniejsza realizacja wiązać się będzie z pełną realizacją założeń i celów programu rewitalizacji.

Rysunek 3. Charakterystyka Programu Rewitalizacji dla Gminy Miasta Rypin na lata 2016-2023



Źródło: Opracowanie własne

2. Opis powiązań Programu Rewitalizacji z dokumentami strategicznymi i planistycznymi

Główną istotą tworzenia i realizacji programów rewitalizacji dla gmin jest poprawa sytuacji mieszkańców zagrożonych wykluczeniem społecznym. Ciężar odpowiedzialności za dobro i stan życia mieszkańców gminy spada na władze samorządowe. To one poprzez tworzenie analiz wyznaczają wizję gminy oraz stawiają przed sobą zadania pomagające w jej realizacji.

Program Rewitalizacji dla Gminy Miasta Rypin na lata 2016-2023 jest dokumentem strategicznym, jednocześnie jest jednym z narzędzi pomocnych w realizacji strategii rozwoju gminy, należy więc zachować klarowność materializacji wizji Gminy. Konieczne jest zatem wykazanie spójności pomiędzy Programem Rewitalizacji, a pozostałymi dokumentami strategicznymi oraz planistycznymi, obowiązującymi na terenie Gminy Miasta Rypin. Zgodnie z powyższym, konieczne jest przeprowadzenie weryfikacji głównych celów Programu Rewitalizacji z dokumentami szczebla krajowego i zagranicznego, wojewódzkiego powiatowego oraz gminnego:

2.1. Dokumenty szczebla krajowego i zagranicznego

Narodowy Plan Rewitalizacji 2022

Narodowy Program Rewitalizacji stanowi pakiet rozwiązań systemowych, jako dokument rządowy przyjmowany przez Radę Ministrów i opisujący całościowo plan, jego cele, elementy, mechanizmy, działania. Dokument jak już zostało wspomniane zawiera zapisy dotyczące celów związanych z procesem rewitalizacji. Program Rewitalizacji dla Gminy Miasta Rypin wykazuje zgodność z niniejszymi zapisami.

- **Cel Tematyczny 9. Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem.**
 - **9.2.** Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności obszarów miejskich i wiejskich.

**PROGRAM REWITALIZACJI DLA GMINY MIASTA RYPIN
NA LATA 2016-2023**

**Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego
włączeniu społecznemu EUROPA 2020**

Strategia Europa 2020 powstała, aby zbudować zrównoważoną przyszłość przy określeniu horyzontu czasowego i celów krótkoterminowych. W związku z czym dokument ten określa trzy priorytety jakie powinny przed sobą postawić kraje Unii Europejskiej. Równocześnie z tymi celami Program Rewitalizacji Gminy Miasta Rypin na lata 2016-2023 wykazuje spójność. Cele priorytetowe Strategii Europa 2020 prezentują się następująco:

- Rozwój inteligentny – rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacji;
- Rozwój zrównoważony – wspieranie gospodarki efektywnie korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej;
- Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu – wspieranie gospodarki charakteryzującej się wysokim poziomem zatrudnienia i zapewniającej spójność gospodarczą, społeczną i terytorialną.

**Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020
(KSRR 2010-2020)**

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020 została przyjęta przez Radę Ministrów dnia 13 lipca 2010 roku. Strategia (KSRR 2010-2020) jest dokumentem określającym cele i sposób działania podmiotów publicznych, a w szczególności rządu i samorządów województw, w odniesieniu do polskiej przestrzeni dla osiągnięcia strategicznych celów rozwoju kraju. Dokument wyznacza cele polityki rozwoju regionalnego, w tym wobec obszarów wiejskich i miejskich, oraz definiuje ich relacje w odniesieniu do innych polityk publicznych o wyraźnym terytorialnym ukierunkowaniu. Program Rewitalizacji Gminy Miasta Rypin na lata 2016-2023 wykazuje zgodność z celem drugim KSRR 2010-2020:

***„Budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie marginalizacji
obszarów problemowych”.***

**PROGRAM REWITALIZACJI DLA GMINY MIASTA RYPIN
NA LATA 2016-2023**

Rysunek 4. Cele strategiczne KSRR 2010-2020



Źródło: Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020

Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju – Polska 2030.

Trzecia fala nowoczesności

Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju – Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności jest dokumentem określającym główne trendy, wyzwania i scenariusze rozwoju społeczno-gospodarczego kraju oraz kierunki przestrzennego zagospodarowania kraju, z uwzględnieniem zasad zrównoważonego rozwoju,

PROGRAM REWITALIZACJI DLA GMINY MIASTA RYPIN NA LATA 2016-2023

obejmującym okres co najmniej 15 lat. Program Rewitalizacji Gminy Miasta Rypin swoim charakterem i celami wpisuje się w realizację zadań określonych w dokumencie Polska 2030.

- **Cel 1.** Wsparcie prorozwojowej alokacji zasobów w gospodarce, stworzenie warunków dla wzrostu oszczędności oraz podaży pracy i innowacji.
- **Cel 3.** Poprawa dostępności i jakości edukacji na wszystkich etapach oraz podniesienie konkurencyjności nauki
- **Cel 6..** Rozwój kapitału ludzkiego poprzez wzrost zatrudnienia i stworzenie „workfare state”.
- **Cel 8.** Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych.
- **Cel 11.** Wzrost społecznego kapitału rozwoju

Strategia Rozwoju Kraju 2020

Strategia Rozwoju Kraju 2020 została przyjęta na mocy Uchwały Rady Ministrów w dniu 25 września 2012 roku. Dokument ten jest elementem nowego systemu zarządzania rozwojem krajem, którego fundamenty zostały określone w znowelizowanej ustawie z dnia 6 grudnia 2006 roku, o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz.U. z 2009 r. Nr84, poz. 712, z późn. zm.) oraz w przyjętym przez Radę Ministrów 27 kwietnia 2009 r. dokumencie Założenia systemu zarządzania rozwojem Polski. Program Rewitalizacji dla Gminy Miasta Rypin na lata 2016-2023 wykazuje zgodność ze Strategią Rozwoju Kraju 2020 w następującym obszarze strategii:

Obszar strategiczny III. Spójność społeczna i terytorialna

Cel III.1. Integracja społeczna

III.1.1. Zwiększenie aktywności osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym.

III.1.2. Zmniejszenie ubóstwa w grupach najbardziej nim zagrożonych;

Cel III.2. Zapewnienie dostępu i określonych standardów usług publicznych

III.2.1. Podnoszenie jakości i dostępności usług publicznych;

**PROGRAM REWITALIZACJI DLA GMINY MIASTA RYPIN
NA LATA 2016-2023**

III.2.2. Zwiększenie efektywności systemu świadczenia usług publicznych

Cel III.3. Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju oraz integracja przestrzenna dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych.

III.3.1. Tworzenie warunków instytucjonalnych, prawnych i finansowych dla realizacji działań rozwojowych w regionach;

III.3.2. Wzmocnienie ośrodków wojewódzkich;

- III.3.3. Tworzenie warunków dla rozwoju ośrodków regionalnych, subregionalnych i lokalnych oraz wzmocnienia potencjału obszarów wiejskich;
- III.3.4. Zwiększenie spójności terytorialnej.

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (KPZK 2030)

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 została przyjęta przez Radę Ministrów na mocy uchwały nr 239 z dnia 13 grudnia 2011 roku. Koncepcja (KPZK 2030) jest najważniejszym krajowym dokumentem strategicznym dotyczącym zagospodarowania przestrzennego kraju. Niniejszy dokument jakim jest Program Rewitalizacji Gminy Miasta Rypin na lata 2016-2023 jest zgodny z KPZK2030 w następujących jej celach:

Cel 2. Poprawa spójności wewnętrznej i terytorialne równoważenia rozwoju kraju poprzez promowanie integracji funkcjonalnej, tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania się czynników rozwoju, wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich oraz wykorzystanie potencjału wewnętrznego wszystkich terytoriów.

Cel 3. Poprawa dostępności terytorialnej kraju w różnych skalach przestrzennych poprzez rozwijanie infrastruktury transportowej i telekomunikacyjnej.

Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020 (SRLK)

Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego została przyjęta przez Radę Ministrów na mocy Uchwały nr 104 z dnia 18 czerwca 2013 roku. Dokument ten stanowi odpowiedź na konieczność podniesienia jakości życia w Polsce w perspektywie do

PROGRAM REWITALIZACJI DLA GMINY MIASTA RYPIN NA LATA 2016-2023

roku 2020. Stanowi jednocześnie punkt wyjścia do rozbudowy i podnoszenia jakości kapitału ludzkiego w Polsce przez zastosowanie właściwych narzędzi. Dokument ten określa również główne cele, z którymi zgodność wykazuje Program Rewitalizacji Gminy Miasta Rypin.

Cel główny: rozwój Kapitału Ludzkiego poprzez wydobywanie potencjałów osób, tak aby mogły one w pełni uczestniczyć życiu społecznym, politycznym i ekonomicznym na wszystkich etapach życia.

- Cel Szczegółowy 1 Wzrost Zatrudnienia;
- Cel Szczegółowy 2. Wydłużenie okresu aktywności zawodowej i zapewnienie lepszej jakości funkcjonowania osób starszych;
- Cel Szczegółowy 3. Poprawa Sytuacji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym;
- Cel Szczegółowy 4. Poprawa zdrowia obywateli oraz efektywności systemu opieki zdrowotnej;
- Cel szczegółowy 5. Podniesienie kompetencji oraz kwalifikacji obywateli.

Umowa Partnerska

Umowa Partnerska jest dokumentem określającym kierunki interwencji w latach 2014-2020 trzech polityk unijnych w Polsce – Polityki Spójności, Wspólnej Polityki Rolnej, Wspólnej Polityki Rybołówstwa. Dokument ten określa kierunki oraz cele, jakimi powinny się kierować jednostki samorządu terytorialnego kształtując swoją politykę rozwoju. Dokument strategicznym jakim jest Program Rewitalizacji jest spójny z następującymi celami Umowy Partnerskiej:

- **Cel Tematyczny 9.** Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem.
- **Cel tematyczny 10.** Inwestowanie w edukację, umiejętności i uczenia się przez całe życie.

2.2. Dokumenty szczebla wojewódzkiego

Strategia Polityki Społecznej Województwa Kujawsko-Pomorskiego do roku 2020 (SPSWK-P 2020)

Strategia Polityki Społecznej Województwa Kujawsko-Pomorskiego jest integralną częścią Strategii Rozwoju Województwa. Jest to narzędzie pomocnicze, wytyczające możliwe kierunki rozwoju społecznego województwa kujawsko-pomorskiego. Program Rewitalizacji Gminy Miasta Rypin jest spójny z następującymi celami określonymi w SPSWK-P 2020:

- **Priorytet 1. Zwiększenie obszarów włączenia społecznego**
 - **Cel szczegółowy 1.1.** Wsparcie działalności społeczno-zawodowej mieszkańców regionu;
 - **Cel szczegółowy 1.2.** Tworzenie i rozwój systemu wsparcia dla osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym
 - **Cel szczegółowy 1.3.** Rozwój działań skierowanych na aktywizację społeczną i zawodową osób szczególnego ryzyka, w tym niepełnosprawnych i bezdomnych.
- **Priorytet 2. Ograniczenie skali występowania i skutków negatywnych zjawisk życia społecznego**
 - **Cel szczegółowy 2.1.** Upowszechnianie wiedzy dotyczących uzależnień oraz rozwijanie sieci placówek oferujących pomoc osobom uzależnionym
 - **Cel szczegółowy 2.2.** Podnoszenie świadomości społecznej dotyczącej zjawiska przemocy w szczególności w rodzinie oraz rozwój systemu wsparcia instytucjonalnego
- **Priorytet 3. Wzmacnianie kapitału społecznego mieszkańców regionu**
 - **Cel szczegółowy 3.1.** Rozwój działań mających na celu kształtowanie i promowanie odpowiedzialnego pełnienia ról społecznych
 - **Cel szczegółowy 3.2.** Wzmacnianie i rozwój partycypacji społecznej
- **Priorytet 4. Przeciwdziałanie negatywnym skutkom przemian demograficznych**

PROGRAM REWITALIZACJI DLA GMINY MIASTA RYPIN NA LATA 2016-2023

- **Cel szczegółowy 4.1.** Zwiększenie dostępu do usług społecznych dla osób starszych
- **Cel szczegółowy 4.2.** Rozwój oferty wsparcia dla rodzin z dziećmi
- **Priorytet 5. Rozwój i wzmacnianie współpracy podmiotów mających wpływ na regionalną politykę społeczną.**
 - **Cel szczegółowy 5.1.** Optymalizacja procesów współpracy w obszarze polityki społecznej
 - **Cel szczegółowy 5.2.** Doskonalenie obserwacji wybranych problemów i zjawisk społecznych zachodzących w regionie.

Strategia Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego do roku 2020 – Plan Modernizacji 2020+

Strategia Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego do roku 2020 – Plan Modernizacji 2020+ została przyjęta decyzją Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego, na mocy uchwały XLI/693/13 dnia 21 października 2013 roku. Dokument ten poprzez dogłębną i rzetelną diagnozę województwa, określa priorytety rozwojowe (konkurencyjna gospodarka, modernizacja wsi i miast oraz nowoczesne społeczeństwo), w których ducha wpisują się Program Rewitalizacji Gminy Miasta Rypin na lata 2016-2023.

Rysunek 5. Obszary Priorytetowe Strategii Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego do roku 2020 – Plan Modernizacji 2020+



Źródło: Strategia Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego do roku 2020 – Plan Modernizacji 2020+

**PROGRAM REWITALIZACJI DLA GMINY MIASTA RYPIN
NA LATA 2016-2023**

**Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Kujawsko-Pomorskiego
(PZPWK-P)**

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego został przyjęty decyzją Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego, na mocy ustawy nr XI/135/03 z dnia 26 czerwca 2003 roku. PZPWK-P spełnia rolę ogniwa pomiędzy planowaniem krajowym, a planowaniem miejscowym, co decyduje o jego negocjacyjnej funkcji mogących powstać różnicach interesów lub konfliktach pomiędzy rozwiązaniami ogólnokrajowymi, a koncepcjami rozwoju lokalnego.

1. Zwiększenie atrakcyjności regionu w wymiarze europejskim jako pochodnej jego walorów przyrodniczych i dziedzictwa kulturowego, wysokich standardów życia mieszkańców, wysoce sprawnych systemów infrastruktury technicznej, dogodnych powiązań ze światem zewnętrznym.

Program Rewitalizacji Gminy Miasta Rypin na lata 2016-2020 wykazuje pełną zgodność z wyżej określonym celem Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

2.3. Dokumenty szczebla powiatowego

**Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Rypińskim
na lata 2015-2024**

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Rypińskim na lata 2015-2024 została przyjęta decyzją Rady Powiatu na mocy uchwały nr IX/68/2015 z dnia 28 października 2015 roku. Dokument ten zawiera szereg zasad i celów z którymi opracowanie pn. "Program Rewitalizacji dla Gminy Miasta Rypin na lata 2016-2023 wykazuje zgodność.

1. Ograniczenie zjawiska bezrobocia poprzez odpowiednią politykę rynku pracy w powiecie rypińskim.

- a. Skuteczna aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych – rozwój mobilności zawodowej i przestrzennej;
- b. Intensyfikacja działań na rzecz tworzenia nowych miejsc pracy w powiecie;
- c. Stworzenie warunków sprzyjających rozwojowi zasobów ludzkich w kierunkach zgodnych z oczekiwaniami rynku pracy;

**PROGRAM REWITALIZACJI DLA GMINY MIASTA RYPIN
NA LATA 2016-2023**

- d. Integracja społeczna i adaptacja zawodowa osób w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy;

2. Wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych

- a. Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych;
- b. Rehabilitacja zawodowa osób niepełnosprawnych;
- c. Ochrona i przestrzeganie praw osób niepełnosprawnych.

3. Rozwój systemu wspierania osób starszych

- a. Tworzenie sprawnego systemu pomocy instytucjonalnej;
- b. Promowanie pozytywnych zachowań wobec starości zwłaszcza wśród młodzieży;
- c. Oddolna inicjatywa ustawodawcza.

4. Wspieranie rodzin i rozwój systemu pieczy zastępczej

- a. Zapewnienie pieczy zastępczej dzieciom w przypadku niemożności zapewnienia opieki i wychowania przez rodziców;
- b. Wspieranie rodzin i rozwój różnych form pieczy zastępczej;
- c. Objęcie pomocą i wsparciem w procesie usamodzielniania się wychowanków pieczy zastępczej i innych instytucji.

5. Wspieranie i rozwijanie działań na rzecz rodzin i osób znajdujących się w sytuacji kryzysowej oraz dotkniętych różnymi uzależnieniami

- a. Stworzenie sprawnego systemu pomocy społecznej pomagającego osobom i rodzinom przezwyciężyć trudności życiowe, których nie są w stanie pokonać samodzielnie;
- b. Podejmowanie działań mających na celu zmniejszenie zjawiska przemocy w rodzinie oraz ochronę ofiar przemocy;
- c. Zapobieganie powstawaniu problemów związanych z uzależnieniem;
- d. Pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego.

6. Partnerstwo służb społecznych

- a. Podnoszenie kwalifikacji przez pracowników, w celu zapewnienia jak najlepszego standardu świadczonych usług;
- b. Wsparcie rozwoju organizacji społecznych i grup nieformalnych działających w obszarze pożytku publicznego.

**PROGRAM REWITALIZACJI DLA GMINY MIASTA RYPIN
NA LATA 2016-2023**

Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Powiatu Rypińskiego

Strategia Rozwoju Obszaru Społeczno-Gospodarczego Powiatu Rypińskiego stanowi zbiór wytycznych dotyczących postawionych celów, zadań i środków ich realizacji na podstawie specyfiki analizowanego obszaru. Przedstawia zarys ogólny oraz szczegółowy, określający kierunek działań władz Powiatu, zachowując jednocześnie elastyczność, dając możliwość wprowadzania zmian określonych jego elementów. Program Rewitalizacji dla Gminy Miasta Rypin na lata 2016-2023 wykazuje zupełną zgodność z następującymi celami określonymi w SRS-G:

- **Cel Strategiczny 1. Konkurencyjne Gospodarowanie**
 - **Cel strategiczny 1.1.** Stworzenie warunków sprzyjających rozwojowi przedsiębiorczości i innowacyjności, szczególnie w obszarze inteligentnych specjalizacji;
 - **Cel Operacyjny 1.2.** Poprawa stanu lokalnej infrastruktury;
 - **Cel Operacyjny 1.3.** Zintegrowana współpraca instytucji rynku pracy z pracodawcami;
 - **Cel Operacyjny 1.4.** Tworzenie nowych miejsc pracy.
- **Cel Strategiczny 2. Zdrowe zintegrowane społeczeństwo**
 - **Cel Operacyjny 2.1.** Poszerzanie oferty i jakości usług medycznych oraz wdrażanie programów profilaktycznych i prozdrowotnych;
 - **Cel Operacyjny 2.2.** Skuteczna aktywizacja osób wykluczonych społecznie lub zagrożonych wykluczeniem społecznym;
 - **Cel Operacyjny 2.3.** Rozbudowa oferty usług opiekuńczych poprzez tworzenie placówek opieki społecznej oraz powiększenie wachlarza usług kierowanych do osób starszych i niepełnosprawnych;
 - **Cel Operacyjny 2.4.** Zwiększenie dostępności opieki nad dziećmi do lat 3.
 - **Cel Operacyjny 2.5.** Promocja edukacji przedszkolnej.
- **Cel strategiczny 3. Kreowanie systemu kształcenia w oparciu o wymogi rynku pracy**
 - **Cel operacyjny 3.1.** Przystosowanie placówek edukacyjnych oraz wyposażenie ich w sprzęt niezbędny do podnoszenia jakości kształcenia;

PROGRAM REWITALIZACJI DLA GMINY MIASTA RYPIN NA LATA 2016-2023

- **Cel operacyjny 3.2.** Kształcenie skierowane na rozwijanie kluczowych kompetencji uczniów.
- **Cel operacyjny 3.3.** Wspomaganie rozwoju i szkolenie nauczycieli.
- **Cel operacyjny 3.4.** Rozwój doradztwa edukacyjno-zawodowego, szczególnie na poziomie gimnazjum.
- **Cel operacyjny 3.5.** adaptacja oferty kierunków kształcenia do obecnych potrzeb rynku pracy
- **Cel operacyjny 3.6.** Promowanie wysokiej jakości staży i praktyk zawodowych
- **Cel Strategiczny 4. Opieka nad lokalnym dziedzictwem kulturowym**
 - **Cel operacyjny 4.1.** Rozwój lokalnej infrastruktury kulturalnej
 - **Cel operacyjny 4.2.** Konserwacja i ochrona obiektów zabytkowych
 - **Cel operacyjny 4.3.** Promocja regionu podczas imprez i wydarzeń kulturalnych
- **Cel strategiczny 5. Rozwój infrastruktury technicznej z zachowaniem walorów naturalnych regionu oraz poprawą stanu środowiska.**
 - **Cel operacyjny 5.1.** Rozbudowa infrastruktury turystycznej
 - **Cel operacyjny 5.2.** Rozwój i promocja edukacji ekologicznej
 - **Cel operacyjny 5.3.** Inwentaryzacja posiadanych walorów przyrodniczych.
 - **Cel Operacyjny 5.4.** Reorganizacja gospodarki odpadami oraz wodno-kanalizacyjnej
 - **Cel Operacyjny 5.5.** Rozbudowa ciągów pieszo-rowerowych
 - **Cel Operacyjny 5.6.** Racjonalne zarządzanie energią

2.4. Dokumenty szczebla gminnego

Lokalna Strategia Rozwoju na lata 2016-2023 **Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Gmin Dobrzyń Region Północ**

Celem działania Stowarzyszenia jest wykształcenie w lokalach czynnej postawy w działaniu na rzecz własnego rozwoju, a także umiejętności porozumiewania się, wyrażania własnych opinii, umiejętności wypracowania kompromisu na rzecz wspólnego dobra. Program Rewitalizacji wpisuje się w realizację następujących celów Lokalnej Strategii:

**PROGRAM REWITALIZACJI DLA GMINY MIASTA RYPIN
NA LATA 2016-2023**

- **Cel ogólny nr 3: Rozwój spójności społecznej obszaru „Stowarzyszenie LGD Gmin Dobrzyń Region Północ” do 2023**
 - **Cel szczegółowy 3.1.:** Kształtowanie postaw sprzyjających zaangażowaniu w oddolne inicjatywy lokalne na obszarze „Stowarzyszenia LGD Gmin Dobrzyńskich Region Północ” do 2023.

**Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie
Gminy Miasta Rypin na lata 2014-2020**

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie Gminy Miasta Rypin na lata 2014-2020 jest wieloletnim dokumentem programowym, który ma istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa socjalnego mieszkańców, a w szczególności grup zagrożonych wykluczeniem społecznym. Program Rewitalizacji jest spójny z przedstawionymi poniżej celami strategicznymi SRPS:

- **Cel strategiczny 1.** Łagodzenie skutków bezrobocia na terenie Gminy Miasta Rypin.
- **Cel strategiczny 2.** Zapobieganie ubóstwu i wykluczeniu społecznym rodzin z terenu Gminy Miasta Rypin.
- **Cel strategiczny 3.** Umacnianie rodzin z terenu Gminy Miasta Rypin w ich prawidłowym funkcjonowaniu.
- **Cel strategiczny 4.** Zapewnienie wsparcia osobom niepełnosprawnym oraz poprawa jakości życia.
- **Cel strategiczny 5.** Poprawa warunków społecznego funkcjonowania osób starszych i chorych w społeczności lokalnej.
- **Cel strategiczny 6.** Zahamowanie zjawisk uzależnienia od alkoholu i innych uzależnień oraz łagodzenie ich skutków.
- **Cel strategiczny 7.** Przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie i łagodzenie jego skutków.
- **Cel strategiczny 8.** Przyjazna polityka mieszkaniowa i przeciwdziałanie bezdomności.

**PROGRAM REWITALIZACJI DLA GMINY MIASTA RYPIN
NA LATA 2016-2023**

Strategia Rozwoju Miasta Rypin na lata 2014-2020

Strategia Rozwoju Gminy Miasta Rypin na lata 2014-2020 jest planem osiągnięcia długofalowych zamierzeń Miasta Rypin. Implikuje ona przejście z obecnej sytuacji do pożądanego stanu wyrażonego w wizji rozwoju. Dokument ten cele, z którymi spójność wykazuje Program Rewitalizacji dla Gminy Miasta Rypin na lata 2016-2023. Cele te przedstawiają się następująco:

- **Cel Strategiczny I. Rozwój gospodarczy Miasta Rypin**
 - **Cel Operacyjny I.1.** Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości na terenie Miasta, w szczególności samozatrudnienia i MŚP;
 - **Cel Operacyjny I.2.** Podejmowanie działań zmierzających do lepszego dostosowania bazy dydaktycznej, systemów kształcenia i szkolenia do potrzeb rynku pracy;
 - **Cel Operacyjny I.3.** Systematyczne uatrakcyjnianie oferty dla inwestorów, w tym pozyskiwanie i uzbrajanie terenów inwestycyjnych;
 - **Cel Operacyjny I.4.** Przeciwdziałanie bezrobociu i wspieranie aktywizacji zawodowej mieszkańców.
- **Cel Strategiczny II. Rozwój infrastruktury technicznej**
 - **Cel Operacyjny II.1.** Poprawa i rozwój infrastruktury drogowej;
 - **Cel Operacyjny II.2.** Modernizacja i rozwój sieci kanalizacyjnej, deszczowej, wodociągowej;
 - **Cel Operacyjny II.3.** Modernizacja i rozwój infrastruktury ciepłowniczej i gazowej;
 - **Cel Operacyjny II.4.** Poprawa infrastruktury mieszkaniowej;
 - **Cel Operacyjny II.5.** Zapewnienie ładu przestrzennego.
- **Cel strategiczny III. Wzrost atrakcyjności mieszkaniowej Miasta Rypin**
 - **Cel Operacyjny III.1.** Zagwarantowanie dzieciom i młodzieży dostępu do edukacji na najwyższym poziomie;
 - **Cel Operacyjny III.2.** Promowanie włączenia społecznego i aktywności mieszkańców;
 - **Cel Operacyjny III.3.** Rozwój oferty sportowo-rekreacyjnej i turystycznej. Tworzenie bazy do uprawiania sportu;

**PROGRAM REWITALIZACJI DLA GMINY MIASTA RYPIN
NA LATA 2016-2023**

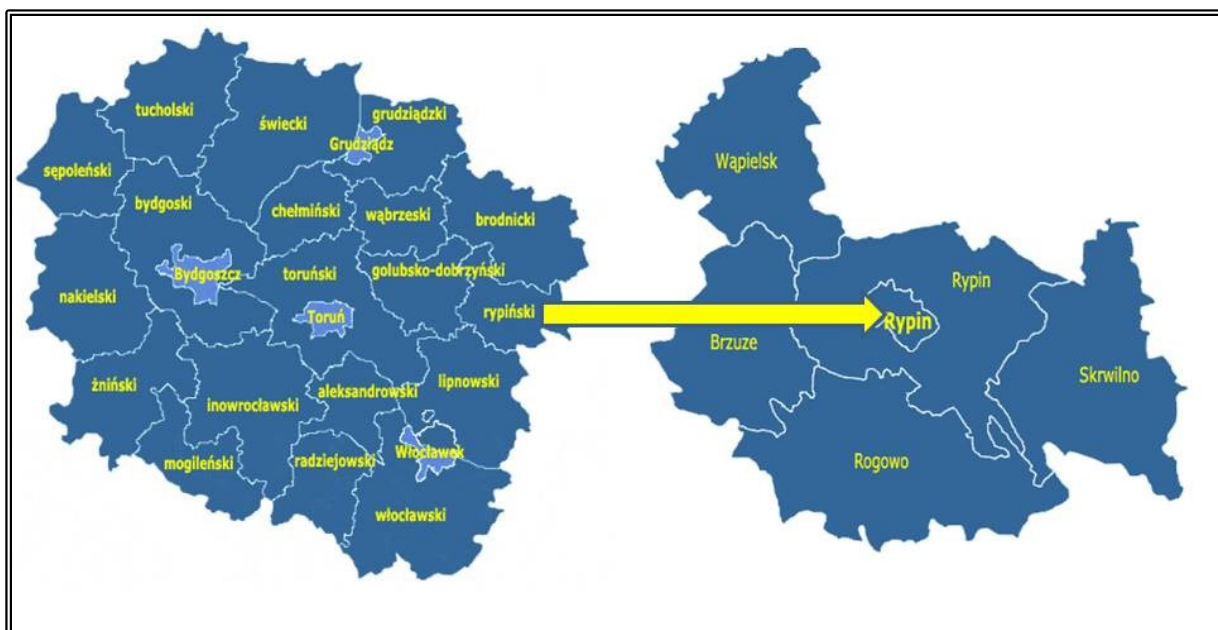
- **Cel Operacyjny III.4.** Podniesienie poziomu ochrony zdrowia, bezpieczeństwa i porządku publicznego;
- **Cel Strategiczny IV. Ochrona środowiska i zachowanie dziedzictwa kulturowego**
 - **Cel operacyjny IV.1.** Wspieranie wytwarzania i dystrybucji energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych;
 - **Cel operacyjny IV.2.** Promowanie strategii nieskoemisyjnych;
 - **Cel operacyjny IV.3.** Promocja i zachowanie dziedzictwa kulturowego;
 - **Cel operacyjny IV.4.** Rozwój gospodarki odpadami;
 - **Cel Operacyjny IV.** Ochrona przyrody.

3. Uproszczona diagnoza

3.1. Lokalizacja

Gmina Miasto Rypin zlokalizowana jest we wschodniej części województwa kujawsko-pomorskiego, w centralnej części powiatu rypińskiego. Miasto zamieszkuje 16 894 obywateli na łącznej powierzchni 10,96 km².

Rysunek 6. Lokalizacja Gminy Miasta Rypin na tle województwa Kujawsko-Pomorskiego i powiatu rypińskiego

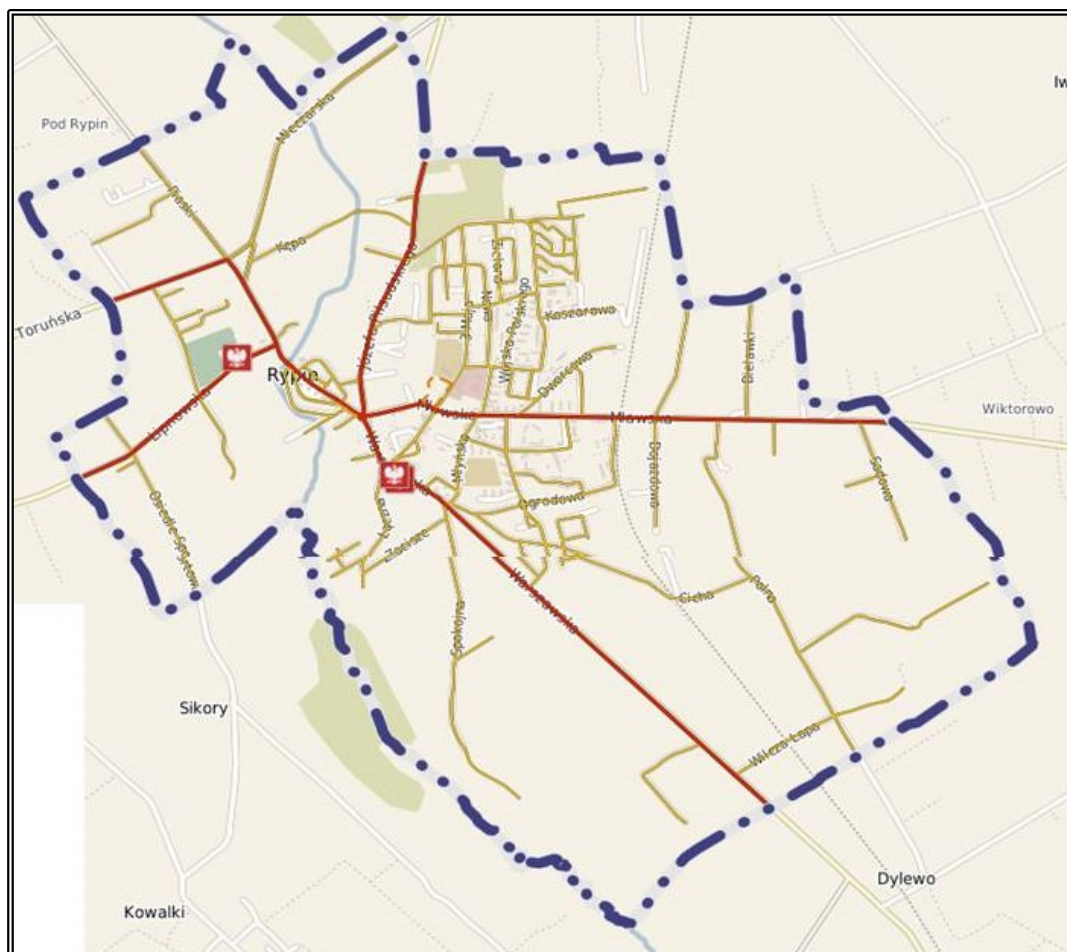


Źródło: gminy.pl

Miasto Rypin otoczone jest przez gminę wiejską, dla której to jest centralnym punktem kulturalnym, oświatowym oraz przedsiębiorczym. Przez teren Gminy przebiegają główne szlaki komunikacyjne powiatu, są to następujące drogi wojewódzkie: DW534, DW560, DW563 oraz DW557 oraz gęsta sieć dróg gminnych o długości ponad 25 km. Poniżej przedstawiono dokładny plan Gminy Miasta Rypin.

PROGRAM REWITALIZACJI DLA GMINY MIASTA RYPIN NA LATA 2016-2023

Rysunek 7. Plan miasta Rypin



Źródło: <http://www.mrypin.e-mapa.net/>

3.2. Demografia

Sytuacja demograficzna Gminy Miasta Rypin jest odzwierciedleniem sytuacji społecznej. Rozkłady wieku, płci czy też salda migracji i przyrostu naturalnego związane są z zakresem problemów na danym obszarze. Podczas diagnozy ludności na terenie Miasta posłużono się danymi statystycznymi zaczerpniętymi ze stron Głównego Urzędu Statystycznego, za lata 2010-2015 (bądź 2010-2014 w przypadku braku aktualnych). Wnioski wynikające z analizowanych danych wypunktowano poniżej.

- **Zmniejszająca się liczba mieszkańców** – w całym analizowanym okresie tj. w latach 2010-2015 odnotowano spadek przyrostu ludności na terenie Miasta równy niemalże 2%, proces ten zauważono głównie w grupie mężczyzn (-2,32%).

PROGRAM REWITALIZACJI DLA GMINY MIASTA RYPIN NA LATA 2016-2023

- **Pogłębiające się dysproporcje płci** – wartość wskaźnika feminizacja, mówiącego o liczbie kobiet przypadającej na 100 mężczyzn z roku na rok się zwiększa. Wpływa to na tryb postępowania władz lokalnych związanych z zagospodarowaniem terenu, dostępem do specjalistycznych usług medycznych, czy też oferty kulturalno-rozrywkowej.
- **Starzenie się społeczeństwa** – analiza wieku ekonomicznego mieszkańców Gminy Miasta Rypin wskazuje, na szybko postępujący proces starzenia się. Świadczy o tym przyrost ludności w wieku poprodukcyjnym (25,21%), przy jednoczesnym spadku ludności w wieku produkcyjnym (-8,52) i przedprodukcyjnym (-5,77).
- **Emigracja ludności z terenu Gminy Miasta Rypin** – w roku 2015 na teren Miasta zdecydowało się przenieść 121 osób. Jednakże saldo migracji za rok 2015 osiągnięte dla Miasta wyniosło -141. Zatem liczba osób opuszczających Rypin była ponad dwukrotnie wyższa od liczby przybywających. Jest to istotny powód będący przyczynkiem hamującym możliwości rozwojowe.
- **Ujemny przyrost naturalny** – stosunek urodzeń żywych do zgonów na terenie Miasta w roku 2015 przyjął najniższą wartość w analizowanym okresie -2,3. Jest to wynikiem dysproporcji wiekowej wśród mieszkańców.

3.3. Gospodarka mieszkaniowa

Sytuacja związana z gospodarką mieszkaniową, bądź inaczej mówiąc z zasobami mieszkalnictwa na terenie Gminy Miasta Rypin została przeanalizowana pod kontem liczby oraz powierzchni mieszkań, ale i również wyposażenia w sieci: gazowe, wodociągowe oraz kanalizacyjne.

- **Rosnące wartości związane z mieszkalnictwem** – na przestrzeni analizowanego okresu wzrosły wartości związane z liczbą mieszkań na terenie Miasta Rypina – 3,69%, liczby izb mieszkalnych – 3,66%, oraz powierzchni użytkowej – 4,34%.
- **Wysoki dostęp do sieci kanalizacyjnej** – z roku na rok przybywa liczba osób przyłączonych do kanalizacji miejskiej. W roku 2014 zaledwie 3,13% wszystkich mieszkańców nie było jeszcze użytkownikami sieci kanalizacyjnej.

PROGRAM REWITALIZACJI DLA GMINY MIASTA RYPIN NA LATA 2016-2023

- **Wysoki stopień podłączenia do sieci wodociągowej** – niemalże wszyscy spośród mieszkańców Gminy zostali połączeni do tego typu sieci (99,99%).
- **Niski stopień gazyfikacji** – zaledwie 0,1494% ludności z terenów Gminy Miasta Rypin jest podpiętych do sieci gazowej. Jest dosyć znikoma wartość, mieszkańcy zmuszeni są do korzystania z ogrzewania wynikającego ze spalania wysokoemisyjnych paliw.

3.4. Gospodarka

Sytuacja gospodarcza oddziałuje w sposób bezpośredni na działanie społeczeństwa. Wysoko rozwinięta struktura gospodarcza na danym terenie przekłada się na niski procent bezrobocia, co przekłada się na znikome uzależnienie od pomocy społecznej i niskiej szkodliwości ubóstwa. W związku z powyższym przeanalizowano strukturę podmiotów gospodarczych na terenie Gminy Miasta Rypin oraz wskaźniki mówiące o bezrobociu, a wnioski z analiz wypunktowano poniżej.

- **Bezrobocie** – mimo, że stopa bezrobocia w roku 2015 dla Gminy Miasta Rypin wyniosła zaledwie 9,19%, to istnieje problem z poziomem zatrudnienia wśród kobiet. Stosunek kobiet bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Rypinie do liczby kobiet w wieku produkcyjnym wskazuje że niemal co ósma kobieta nie posiada zatrudnienia (12,35%).
- **Nadmierne skumulowanie gospodarcza** – co trzeci przedsiębiorca (35% spośród wszystkich przedsiębiorców) sektora prywatnego działa w sekcji zajmującej się handlem hurtowym i detalicznym, naprawą pojazdów samochodowych, włączając motocykle.

3.5. Pomoc Społeczna

Działalności związana z zagwarantowaniem środków wsparcia dla rodzin/osób znajdujących się w trudnej sytuacji jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. Do analizy zostały wykorzystane dane pozyskane z corocznych sprawozdań sporządzanych przez dyrektora MOPS w Rypinie.

- **Uzależnienie od Pomocy Społecznej** – w roku 2015 ze środowiskowej pomocy oferowanej przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rypinie

PROGRAM REWITALIZACJI DLA GMINY MIASTA RYPIN NA LATA 2016-2023

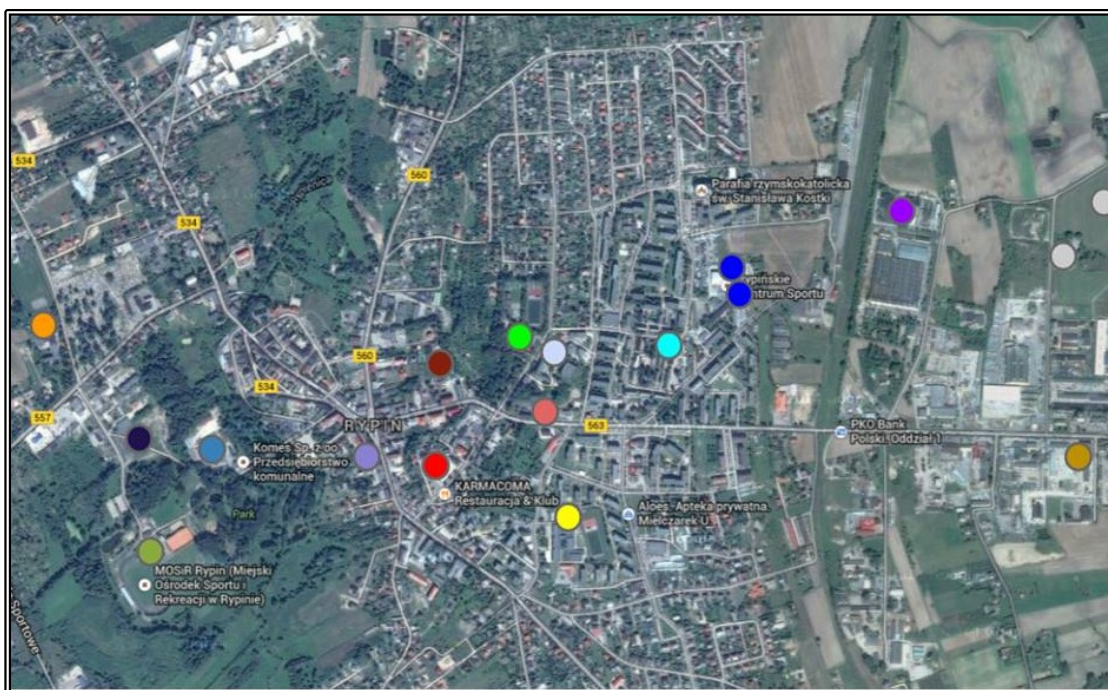
korzystało 12,43% wszystkich mieszkańców. Wskaźnik ten informuje, że 823 rodziny z terenów Miasta zostało zmuszone, poprzez trudną sytuację finansową skorzystać z usług tej instytucji.

3.6. Potencjał środowiskowo-turystyczny

Potencjał środowiskowo-turystyczny Miasta Rypin, odpowiednio wykorzystany daje możliwości zniwelowania negatywne zjawiska zwłaszcza ze sfery społecznej. Poniżej wypisano wnioski wynikające z dokładnej analizy Gminy Miasta Rypin pod kątem potencjału.

- **Bogata sieć sportowo-rekreacyjna** – poniższa mapka przedstawia rozmieszczenie infrastruktury zapewniającej możliwość czynnego uprawiania sportu oraz spędzania wolnego czasu przez mieszkańców Gminy Miasta Rypin.

Rysunek 8. Sieć sportowo-rekreacyjna na terenie Gminy Miasta Rypin



Źródło: rypin.eu

- **Bogate zaplecze historyczne i architektoniczne** – dobrze wyeksponowana i rozreklamowana baza unikatowych zabytków może przełożyć się na rozwój turystyki, zwłaszcza z pobliskich terenów. Na sieć składa się: Kościół rzymskokatolicki p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa parafii św. Stanisława

**PROGRAM REWITALIZACJI DLA GMINY MIASTA RYPIN
NA LATA 2016-2023**

Kostki, Kościół pod wezwaniem Świętej Trójcy, Kościół Ewangelicko-Augsburski, Kaplica pod wezwaniem św. Barbary, ZGODA – dawniej budynek Rypińskiego Towarzystwa Kredytowego, „Dom Kaźni” obecnie Muzeum Ziemi Dobrzyńskiej, Astrobaza przy Zespole Szkół Miejskich, Cmentarz Żydowski w Rypinie, Cmentarz Ewangelicki.

4. Obszar zdegradowany

Obszar zdegradowany według definicji, zawartej w wytycznych dotyczących sporządzania programów rewitalizacji, oznacza przestrzeń o nadmiernym skumulowaniu negatywnych czynników, problemów, pochodzących zwłaszcza ze sfery społecznej oraz środowiskowej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej

Zasady wyznaczania (delimitacji) obszarów zdegradowanych zostały dokładnie określone w Zasadach Programowania. W przypadku Gminy Miasta Rypin odniesiono się do algorytmu stworzonego dla miast województwa kujawsko-pomorskiego. Poniżej dokładnie opisano sposób postępowania, którego efektem jest wyznaczenie obszarów o nadmiernym skoncentrowaniu się negatywnych zjawisk, zwłaszcza dotyczących sfery społecznej.

- Gmina Miasta Rypin została podzielona na podobszary, których powierzchnia nie przekraczała 20% powierzchni Gminy oraz nie są zamieszkiwane przez więcej niż 30% wszystkich mieszkańców Rypina.
 - Obszar I – obejmował następujące odcinki: ul. Kępa, ul. Spacerowa, ul. Piłsudskiego, ul. Mleczarska, ul. Wójtostwo, ul. Rzeźnicza, ul. Piaski, ul. Brzozowa, ul. Sikorskiego, ul. Żytnia.

Tabela 1. Powierzchnia i liczba ludności Obszaru I w stosunku do Gminy Miasta Rypina

Wyszczególnienie	Liczba ludności	Powierzchnia (ha)
Obszar I	1 320	182
W stosunku do całej Gminy Miasta Rypin	7,8%	16,6%

Źródło: Opracowanie własne

**PROGRAM REWITALIZACJI DLA GMINY MIASTA RYPIN
NA LATA 2016-2023**

- Obszar II – w skład obszaru wchodzi: ul. 1 Maja, ul. 11 Listopada, ul. 3 Maja, ul. Asnyka, ul. Brzechwy, ul. Bukowa, ul. Cholewińskiego, ul. Dłutka, ul. Dworcowa, ul. Gałczyńskiego, ul. Koszarowa, ul. Kwiatowa, ul. Leśmiana, ul. Lipowa, ul. Mickiewicza, ul. Nowa, ul. Podlesia, ul. Reymonta, ul. Słoneczna, ul. Tuwima, ul. Willowa, ul. Wojska Polskiego, ul. Zielona.

Tabela 2. Powierzchnia i liczba mieszkańców Obszaru II w odniesieniu do powierzchni Gminy Miasta Rypin

Wyszczególnienie	Liczba ludności	Powierzchnia (ha)
Obszar II	5 005	136
W stosunku do całej Gminy Miasta Rypin	29,6%	12,4%

Źródło: Opracowanie własne

- Obszar III – obszar ten obejmuje teren Nowego Osiedla.

Tabela 3. Powierzchnia i liczba mieszkańców Obszaru III w odniesieniu do całej Gminy Miasta Rypin

Wyszczególnienie	Liczba ludności	Powierzchnia (ha)
Obszar III	975	4
W stosunku do całej Gminy Miasta Rypin	5,8%	0,4%

➤ Źródło: Opracowanie własne

- Obszar IV – tworzą ul. Bohaterów Czerwca oraz odcinek ul. Mławskiej od nr 47.

Tabela 4. Powierzchnia i liczba mieszkańców Obszaru IV w odniesieniu do całej Gminy Miasta Rypin

Wyszczególnienie	Liczba ludności	Powierzchnia (ha)
Obszar IV	402	61
W stosunku do całej Gminy Miasta Rypin	2,4%	5,6%

Źródło: Opracowanie własne

- Obszar V – w skład tego terenu wchodzi ul. Polna, ul. Dojazdowa, ul. Wiejska, ul. Kostrzał, ul. Sadowa, oraz ul. Wiśniowa.

**PROGRAM REWITALIZACJI DLA GMINY MIASTA RYPIN
NA LATA 2016-2023**

Tabela 5. Powierzchnia i liczba mieszkańców Obszaru V w odniesieniu do powierzchni Gminy Miasta Rypin

Wyszczególnienie	Liczba ludności	Powierzchnia (ha)
Obszar V	205	217
W stosunku do całej Gminy Miasta Rypin	1,2%	19,8%

➤ Źródło: Opracowanie własne

- Obszar VI – tworzą go: odcinek ul. Mławskiej od nr 1 do nr 46, ul. Wesoła, ul. Nowy Rynek, ul. Młyńska, ul. Sommera, ul. Kolorowa, ul. Lissowskiego, ul. Żeromskiego, ul. Prusa, ul. Konopnickiej, ul. Nałkowskiego, ul. Słowackiego, ul. Norwida, ul. Cicha, ul. Wilcza Łapa, ul. Ogrodowa.

Tabela 6. Powierzchnia i liczba mieszkańców Obszaru VI w odniesieniu do całości Gminy Miasta Rypin

Wyszczególnienie	Liczba ludności	Powierzchnia (ha)
Obszar VI	5 034	140,4
W stosunku do całej Gminy Miasta Rypin	29,8%	12,5%

Źródło: Opracowanie własne

- Obszar VII – obszar ten tworzą: ul. Warszawska, ul. Lisiny, ul. Spokojna, ul. Łączna, ul. Zacisze, ul. PCK, ul. Wodna, ul. Karczówka.

Tabela 7. Powierzchnia i liczba mieszkańców Obszaru VII w odniesieniu do całości Gminy Miasta Rypin

Wyszczególnienie	Liczba ludności	Powierzchnia (ha)
Obszar VII	2 019	219
W stosunku do całej Gminy Miasta Rypin	29,8%	12,5%

Źródło: Opracowanie własne

- Obszar VIII – w skład wchodzi: odcinek ul. Kościuszki od nr 10, ul. Toruńska, ul. Podgórna, ul. Miła, ul. Pogodna, ul. Podmiejska, ul. Sportowa, ul. Osiedle Sportowe oraz ul. Lipnowska.

**PROGRAM REWITALIZACJI DLA GMINY MIASTA RYPIN
NA LATA 2016-2023**

Tabela 8. Powierzchnia i liczba mieszkańców Obszaru VIII w odniesieniu do całości Gminy Miasta Rypin

Wyszczególnienie	Liczba ludności	Powierzchnia (ha)
Obszar VIII	896	125
W stosunku do całej Gminy Miasta Rypin	12%	19,9%

Źródło: Opracowanie własne

- Obszar IX – tworzą go ul. 21 Stycznia, ul. Chojeckiego, ul. Garncarska, ul. Gdańska, ul. Jana Pawła II, ul. Kilińskiego, ul. Rynek, ul. Zduńska, ul. Nadrzeczna, ul. Kościuszki od nr 1 do nr 10, ul. Plac Sienkiewicza.

Tabela 9. Powierzchnia i liczba mieszkańców Obszaru IX w odniesieniu do całości Gminy Miasta Rypin

Wyszczególnienie	Liczba ludności	Powierzchnia (ha)
Obszar IX	1 038	11,1
W stosunku do całej Gminy Miasta Rypin	6,1%	1,3%

Źródło: Opracowanie własne

- Kolejnym etapem delimitacji było przeprowadzenie dokładnej diagnozy obejmującej nadmierne skumulowanie się negatywnych zjawisk zwłaszcza sfery społecznej, dla poszczególnych obszarów Gminy Miasta Rypin. Do diagnozy wybrano cztery następujące wskaźniki dotyczące sfery społecznej:
- Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem na danym obszarze;
 - Odsetek dzieci zamieszkujących dany obszar w wieku 3 – 5 lat, objętych wychowaniem przedszkolnym;
 - Stosunek interwencji służb porządkowych (policji) z powodu zakłócenia miru domowego i porządku publicznego względem ogółu gospodarstw domowych na danym obszarze;
 - Udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze.

**PROGRAM REWITALIZACJI DLA GMINY MIASTA RYPIN
NA LATA 2016-2023**

Tabela 10. Wskaźniki dla Gminy Miasta Rypin

Wyszczególnienie	Obszar I	Obszar II	Obszar III	Obszar IV	Obszar V	Obszar VI	Obszar VII	Obszar VIII	Obszar XI	Gmina Miasta Rypin
Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem na danym obszarze	15,53%	7,05%	37,02%	0,24%	4,39%	7,19%	13,27%	21,98%	33,33%	12,44%
Odsetek dzieci zamieszkujących dany obszar w wieku 3-5 lat, objętych wychowaniem przedszkolnym	1,51%	1,61%	0,82%	0,00%	0,97%	1,52%	1,48%	0,78%	1,34%	1,41%
Stosunek interwencji służb porządkowych (policji) z powodu zakłócenia miru domowego i porządku publicznego względem ogółu gospodarstw domowych na danym obszarze	0,30%	0,43%	0,61%	0,49%	0,00%	0,77%	0,69%	2%	3,17%	0,81%

**PROGRAM REWITALIZACJI DLA GMINY MIASTA RYPIN
NA LATA 2016-2023**

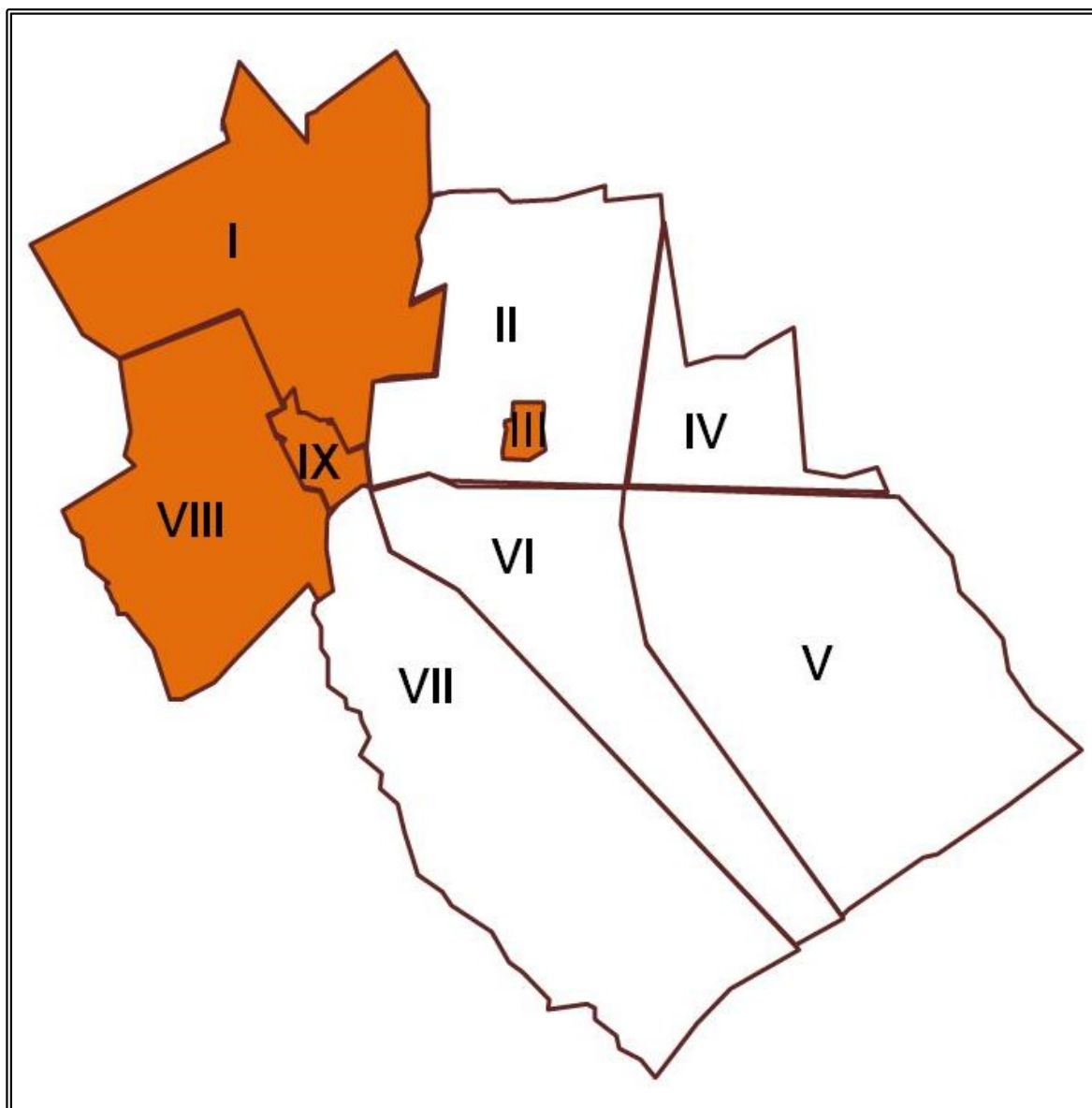
Wyszczególnienie	Obszar I	Obszar II	Obszar III	Obszar IV	Obszar V	Obszar VI	Obszar VII	Obszar VIII	Obszar XI	Gmina Miasta Rypin
Udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze	6,66%	5,09%	13,33%	1,24%	4,39%	5,95%	6,09%	7,70%	12,52%	6,40%

Źródło: Opracowanie własne

Zgodnie z Zasadami Programowania za obszar zdegradowany można uznać obszar, w którym minimum dwa badane wskaźniki osiągną wartości mniej korzystne niż średnia dla Gminy (w tym minimum jeden wskaźnik ze sfery społecznej). Zatem spośród dziewięciu obszarów, aż cztery posiadają nadmierne skumulowanie się negatywnych zjawisk sfery społecznej. Obszarami tymi są: Obszar I, Obszar III, Obszar VIII, Obszar IX. Reasumując dalsze etapy delimitacji obszaru rewitalizacji ograniczą się do tych czterech wyznaczonych terenów Gminy Miasta Rypin.

**PROGRAM REWITALIZACJI DLA GMINY MIASTA RYPIN
NA LATA 2016-2023**

Rysunek 9. Obszar zdegradowany zdiagnozowany na terenie Gminy Miasta Rypin



Źródło: Opracowanie własne

Tabela 11. Wielkość obszaru zdegradowanego Gminy Miasta Rypin

Wyszczególnienie	Liczba ludności	Powierzchnia (ha)
Obszar Zdegradowany	4 229	322,1
W stosunku do całej Gminy Miasta Rypin	25,03%	29,39%

Źródło: Opracowanie własne

5. Obszar rewitalizacji

Obszar rewitalizacji to teren, który został wyłoniony spośród obszaru zdegradowanego, na którym istnieje potencjał, który zostanie wykorzystany podczas realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych zawartych w dalszej części dokumentu.

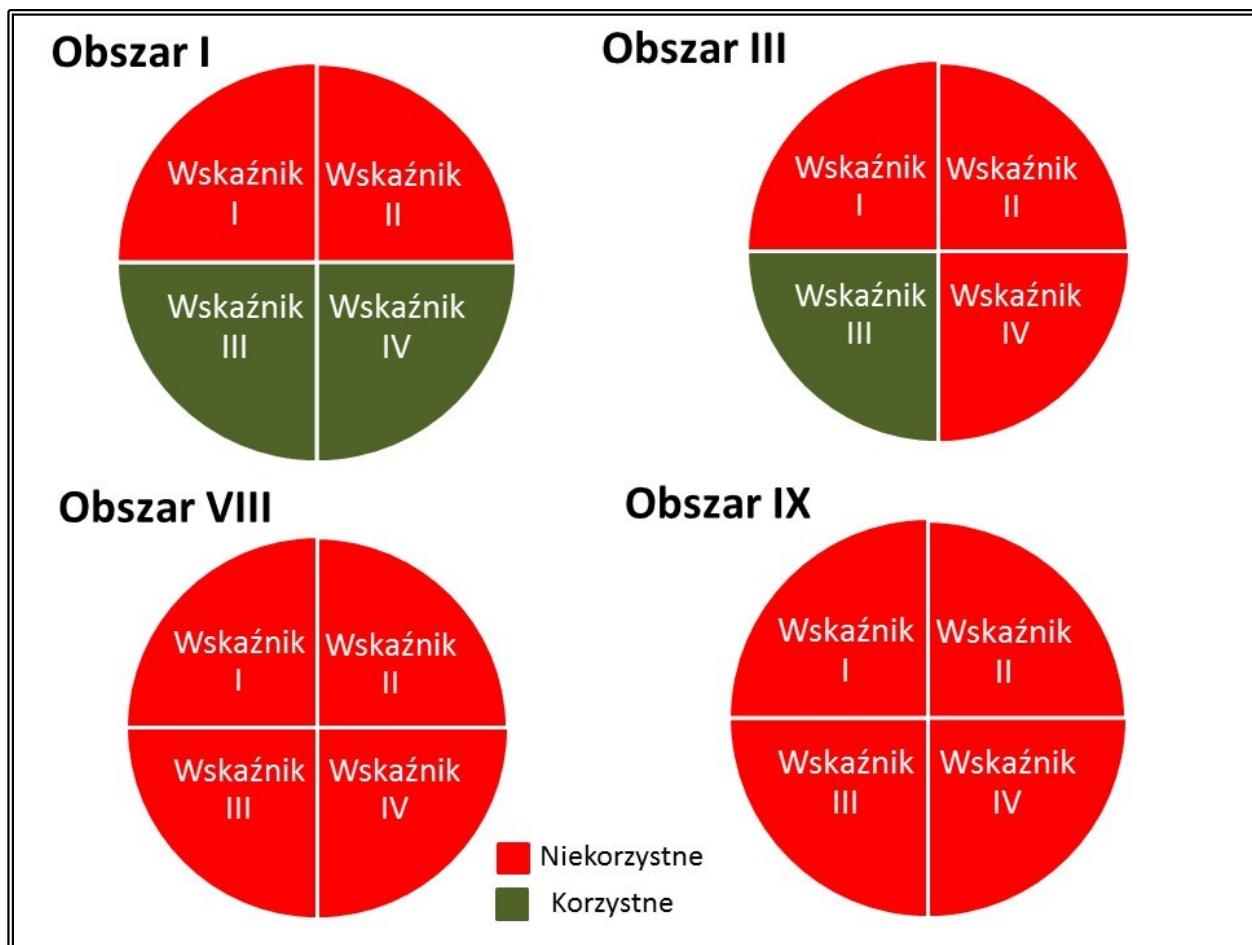
Zgodnie z wytycznymi obszar rewitalizacji nie może zajmować więcej niż 20% powierzchni Gminy Miasta Rypin oraz nie może być zamieszkiwany przez więcej niż 30% mieszkańców.

Obszar rewitalizacji w przypadku gmin miejskich województwa kujawsko-pomorskiego powinien zostać wyłoniony z obszaru zdegradowanego. Na podstawie informacji zawartych w rozdziale czwartym, należy przejść do kolejnego kroku delimitacji pozwalającej na wyłonienie rewitalizowanych terenów, wynika to z faktu, że obszar zdegradowany nie mieści się w założonym maksimum (30 % mieszkańców i 20% powierzchni, w przypadku obszaru zdegradowanego 25,03% ludności i 23,39 obszaru Miasta Rypin). Z powyższym należy dokonać delimitacji w zgodzie z Zasadami Programowania.

- W przypadku gdy wyłoniony obszar zdegradowany przekracza możliwe maksimum dotyczące powierzchni oraz liczby ludności, należy odnieść się do analizowanych wskaźników degradacji. W pierwszej kolejności zostaną wybrane te obszary, dla których wskaźniki odnotowały mniej korzystne wartości niż średnia dla Gminy Miasta Rypin.

**PROGRAM REWITALIZACJI DLA GMINY MIASTA RYPIN
NA LATA 2016-2023**

Rysunek 10. Diagram wartości wskaźników służących do wyznaczenia obszarów rewitalizacji



Źródło: Opracowanie własne

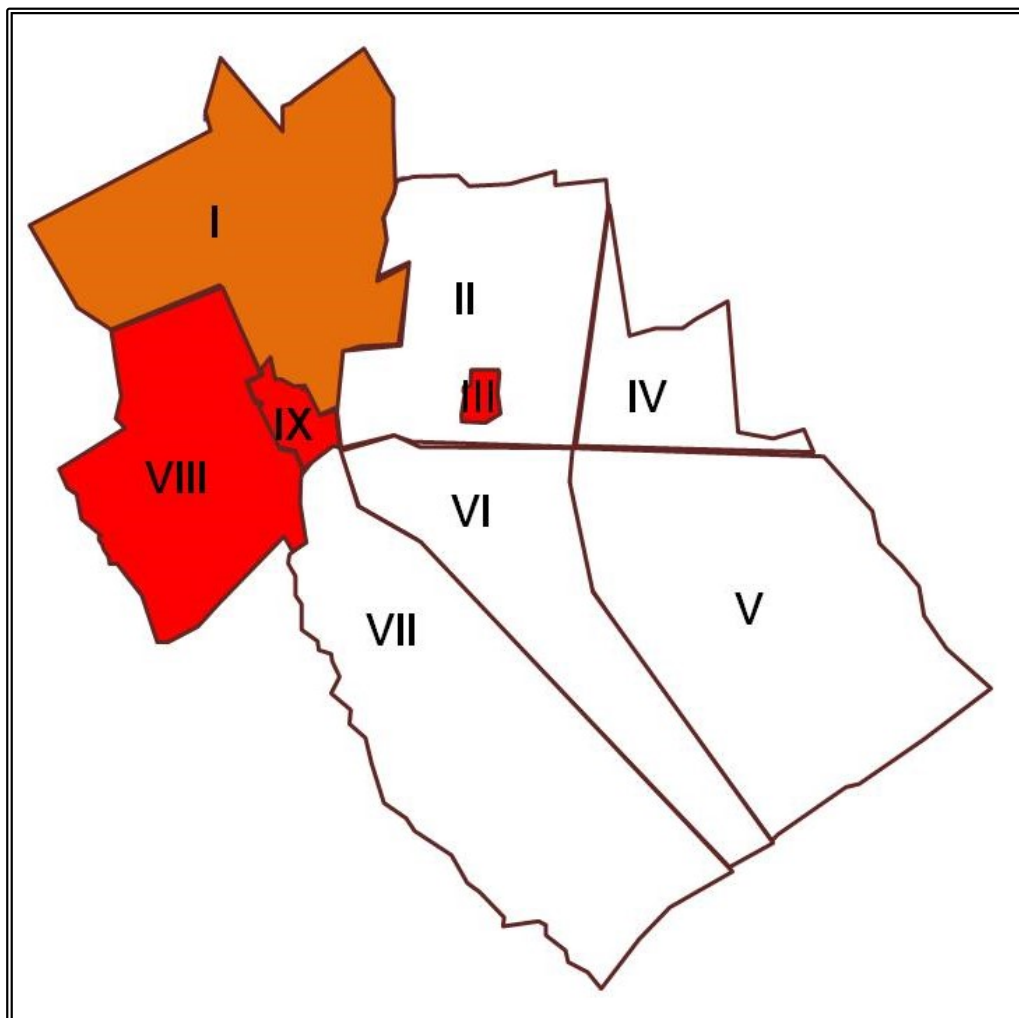
Legenda:

Wyróżnienie	Nazwa wskaźnika
Wskaźnik I	Udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze
Wskaźnik II	Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem
Wskaźnik III	Stosunek interwencji służb porządkowych z powodu zakłócenia miru domowego i porządku publicznego względem ogółu gospodarstw domowych
Wskaźnik IV	Odsetek dzieci zamieszkujących obszar w wieku 3-5 lat , objętych wychowaniem przedszkolnym

PROGRAM REWITALIZACJI DLA GMINY MIASTA RYPIN NA LATA 2016-2023

Na powyższym rysunku przedstawiono w sposób graficzny wyniki analizy wskaźnikowej obszarów zdegradowanych. Na czerwono oznaczono te wskaźniki, których odnotowane wartości były mniej korzystne niż średnia dla Gminy Miasta Rypin. W odniesieniu do wyżej wypisanych zasad, w procesie delimitacji powinno się wybrać obszary o największej liczbie wskaźników mówiących o niekorzystnych warunkach sfer życia mieszkańców. Zatem do obszaru rewitalizacji w pierwszej kolejności należy zaliczyć wyodrębnione jednostki terytorialne z Gminy Miasta Rypin o numerach VIII oraz IX. Kolejnym krokiem jest uzupełnienie obszaru rewitalizacji o obszar nr III, na którym odnotowane wskaźniki w 75% przyjęły wartości gorsze aniżeli średnia Gminy. W ten sposób wyłoniono ostateczny kształt obszarów, które stanowią podstawę pod realizację projektów rewitalizacyjnych.

Rysunek 11. Obszar rewitalizacji na tle obszaru zdegradowanego Gminy Miasta Rypin



Źródło: Opracowanie własne

6. Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji

Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji jest podstawą do wytypowania kluczowych przedsięwzięć odpowiadających na zdiagnozowanych poniżej problemów. Diagnoza zostanie podzielona na pięć obszarów, które odnoszą się tylko do terenu wyznaczonego na rysunku nr.11. Obszary te będą diagnozować następujące sfery życia mieszkańców:

- Sfera społeczna;
- Sfera gospodarcza;
- Sfera przestrzenno-infrastrukturalna;
- Sfera techniczna;
- Sfera środowiskowa.

Analiza SWOT ma na celu syntetyczne ujęcie uproszczonej diagnozy gminy i uporządkowanie zawartych w niej informacji, które zostały podzielone na cztery grupy:

S	Strengths	→	mocne strony
W	Weaknesses	→	słabe strony
O	Opportunities	→	Szanse
T	Threats	→	Zagrożenia

W przedstawionej poniżej analizie mocne i słabe strony odnoszą się do stanu obecnego gminy, natomiast jako szanse i zagrożenia przedstawione zostały możliwe zjawiska przyszłe.

PROGRAM REWITALIZACJI DLA GMINY MIASTA RYPIN NA LATA 2016-2023

Tabela 12. Analiza SWOT obszaru rewitalizacji Gminy Miasta Rypin

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
➤ Potencjał historyczny obszaru rewitalizacji ➤ Funkcjonowanie organizacji pozarządowych ➤ Istnienie przestrzeni pod zagospodarowanie społeczne;	➤ Brak lub niska skuteczność systemów wsparcia grup marginalizowanych ➤ Utrudniony dostęp kobiet do rynku pracy ➤ Brak zorganizowanych form opieki dla osób starszych i mechanizmów ich aktywizacji ➤ Wzrost przestępczości ➤ Mała atrakcyjność obszaru dla osób młodych (brak oferty spędzania wolnego czasu, mała atrakcyjność lokalnego runku pracy) ➤ Problem stałych beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej ➤ Niedostateczna względem potrzeb ilość placówek wychowania przedszkolnego ➤ Niska aktywność społeczna mieszkańców obszarów rewitalizacji.
SZANSE	ZAGROŻENIA
➤ Wzrost atrakcyjności osiedleńczej obszaru rewitalizacji ➤ Zwiększająca się liczba mieszkańców obszaru rewitalizacji ➤ Możliwość pozyskania znacznych środków z UE na potrzeby lokalnego rozwoju ➤ Wzrost poziomu kapitału społecznego ➤ Rewitalizacja terenów zdegradowanych ➤ Poprawa jakości rynku pracy	➤ Starzenie się społeczeństwa ➤ Odptyw z terenów rewitalizowanych młodzieży ➤ Wykluczenie z życia społecznego osób starszych, bezrobotnych i niepełnosprawnych ➤ Wzrost patologicznych zachowań wśród młodzieży (przestępczość, sięganie po używki)
<i>Źródło: Opracowanie własne.</i>	

7. Wizja stanu obszaru rewitalizacji po przeprowadzeniu rewitalizacji

Gmina Miasto Rypin przystępując do opracowania Programu Rewitalizacji obrała sobie za cel realizację zadań, które będą odpowiedzią na zdiagnozowane problemy. Zminimalizowanie, bądź też zwalczenie negatywnych zjawisk na obszarze zdegradowanym, jest kluczowym zadaniem, które stoi przed władzami oraz mieszkańcami obszarów rewitalizacji. Ta część programu rewitalizacji opisuje sytuację, w której znajdzie się Gmina, po przeprowadzeniu wszystkich działań rewitalizacyjnych do roku 2023, opisanych dokładniej w rozdziale 9. Głównym sferą, na którą ukierunkowane są działania jest sfera zagadnień społecznych. Zatem realizacja wszystkich zadań powinna przełożyć się na poprawę życia mieszkańców, nie tylko obszaru rewitalizacyjnego, ale całego terenu Miasta Rypin.

Realizacja wszelkich projektów na terenie Gminy Miasta Rypin do roku 2023 zgodnie z zapisami rewitalizacji wpłynie pozytywnie na budowanie kapitału społecznego i aktywizację mieszkańców. Jest to odpowiedź na problemy zdiagnozowane na terenie we wcześniejszych rozdziałach. Wizja przyświecająca całemu procesowi rewitalizacji została zapisana poniżej.

Przewiduje się, że efekty realizacji działań rewitalizacyjnych skutkować będą wyższym standardem życia społecznego, gospodarczego, przestrzenno-funkcjonalnego, technicznego oraz środowiskowego mieszkańców Miasta. Władze odpowiedzialne za realizację procesu rewitalizacji, tworząc niniejszy dokument zadbały, o komplementarność wszelkich działań, aby wpływały efektywnie na zdiagnozowany stan kryzysowych w Gminie.

Realizacja zadań miękkich przełoży się pozytywnie na proces włączania mieszkańców z terenów o największym skumulowaniu negatywnych zjawisk. Oczywiście zjawisko to nie będzie działało błyskawicznie, oddziaływanie na poszczególne podobszary sfery społecznej w relacji długofalowej, w procesie synergii zwiększy szanse na realizację założeń programu rewitalizacji.

8. Cele rewitalizacji oraz odpowiadające im kierunki działań służące eliminacji lub ograniczeniu negatywnych zjawisk

Cele rewitalizacji są kluczową kwestią podczas realizacji zadań mających na celu osiągnąć założenia wizji obszaru po przeprowadzeniu realizacji całego procesu rewitalizacyjnego. Zadaniem niniejszego rozdziału jest wytyczenie ścieżki, bazującej na celach, która będzie kluczowa przy osiągnięciu zakładanych efektów Programu Rewitalizacji. Przy określaniu głównych punktów odniesienia niniejszego dokumentu uwzględniono główne założenie rewitalizacji, czyli zwalczanie negatywnych zjawisk pochodzących zwłaszcza ze sfery społecznej, ale również gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej.

Rysunek 12. Cele Programu Rewitalizacji dla Gminy Miasta Rypin w latach 2016-2023

Cel 1:

- Rewitalizacja obszarów zdegradowanych

Cel 2:

- Wzrost aktywności społecznej

Cel 3:

- Wyrównywanie szans wśród grup zdefaworyzowanych

Źródło: Opracowanie własne

**PROGRAM REWITALIZACJI DLA GMINY MIASTA RYPIN
NA LATA 2016-2023**

Tabela 13. Lista wskaźników, które zostaną osiągnięte po zrealizowaniu Programu Rewitalizacji dla Gminy Miasta Rypin na lata 2016-2023

Wyszczególnienie	Wartość w roku 2023
Liczba osób korzystających ze zrewitalizowanych obszarów	500
Liczba dzieci zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym korzystająca ze świetlic środowiskowych/klubów młodzieżowych	50
Liczba operacji dotycząca wzmocnienia kapitału	2
Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	1
Liczba podmiotów objętych wsparciem	1
Liczba osób zagrożona ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie	40
Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek)	40
Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, u których wzrosła aktywność społeczna	40
Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją	140,1 ha

Źródło: Opracowanie własne

9. Lista planowanych inwestycji/przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Planowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne zostały stosownie wyselekcjonowane, aby być odpowiedzią na skumulowanie się negatywnych zjawisk zdiagnozowanych w rozdziale **6. Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji**. W zgodzie z Zasadami Programowania należy dokonać podziału przedsięwzięć rewitalizacyjnych na główne oraz uzupełniające. Jako przedsięwzięcia główne zakwalifikowane wszelkie działania, bez których realizacja celów programu rewitalizacji nie będzie możliwa i nie rozwiąże się zdiagnozowanych sytuacji problemowych. W pozostałych przedsięwzięciach, czyli uzupełniających rodzajach przedsięwzięć rewitalizacyjnych należy wskazać obszary tematycznie, zagadnienia istotne z punktu widzenia potrzeb obszaru rewitalizacji.

Każdy z projektów rewitalizacyjnych powinien zostać dokładnie opisany oraz przypisany do konkretnego obszaru działania tj. sfery społecznej, sfery gospodarczej, sfery przestrzenno-funkcjonalnej, sfery technicznej oraz sfery środowiskowej.

**PROGRAM REWITALIZACJI DLA GMINY MIASTA RYPIN
NA LATA 2016-2023**

Tabela 14. Lista projektów podstawowych przewidzianych do realizacji dla Programu Rewitalizacji Gminy Miasta Rypin na lata 2016-2023

Obszar rewitalizacja (nr/nazwa)	Przedsięwzięcie (nr, nazwa)	Projekt (nr, nazwa)	Typ projektu	Opis projektu					
				Podmioty realizujące projekt	Zakres realizowanych zadań	Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Szacowana wartość projektu (zł)	Prognozowane rezultaty	Sposób oceny i zamierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Obszar rewitalizacji Miejscowość	CEL REWITALIZACJI: WZROST AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ, OŻYWIENIE SPOŁECZNE								
	Kierunki działań: Zapewnienie Odpowiedniej Infrastruktury Społecznej								
Rypin Obszar IX	1.	1.	Infrastrukturalny	Miasto Rypin	Stworzenie Centrum Aktywności Społecznej w Rypinie	Obszar IX	4 000 000	Stworzenie miejsca, którego celem będzie wpływ na wzrost aktywności społecznej wśród mieszkańców Miasta	Protokół zdawczo-odbiorczy
Rypin Obszar IX	1	1.1	Społeczny	Miasto Rypin	Projekt Aktywny Senior	Obszar IX	700 000 zł	Wpływ na aktywności osób z grupy defaworyzowanej osób starszych	Lista akcji oraz uczestników
Rypin Obszar IX	1	1.2	Społeczny	Miasto Rypin	Centrum Wsparcia NGO na terenie	Obszar IX	200 000,00 zł	Stworzenie przestrzeni pod rozwój współpracy NGO	Liczba działających organizacji pozarządowych

**PROGRAM REWITALIZACJI DLA GMINY MIASTA RYPIN
NA LATA 2016-2023**

Obszar rewitalizacji (nr/nazwa)	Przedsięwzięcie (nr, nazwa)	Projekt (nr, nazwa)	Typ projektu	Opis projektu					
				Podmioty realizujące projekt	Zakres realizowanych zadań	Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Szacowana wartość projektu (zł)	Prognozowane rezultaty	Sposób oceny i zamierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
					powiatu rypińskiego			z terenu powiatu rypińskiego	

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 15. Lista przedsięwzięć uzupełniających dla Programu Rewitalizacji Gminy Miasta Rypin na lata 2016-2023

Obszar rewitalizacji (nr/nazwa)	Lp.	Typ przedsięwzięcia	Uzupełniające przedsięwzięcie rewitalizacyjne
1	2	3	4
Gmina Miasto Rypin 1 – Obszar III 2 – Obszar IX 3 – Obszar IX	CEL REWITALIZACJI		
	Kierunki działań: Aktywizacja społeczna mieszkańców		
	1	Rewitalizacja obszaru przy ul. Nowe Osiedle	Projekt Szklane Okno na świat Trener Środowiskowy
	2	Rewitalizacja budynku „Zgoda”	
	3	Rewitalizacja dawnego budynku magistratu miejskiego	Utworzenie młodzieżowego Klubu Środowiskowego
			Rypiński Klub Programowania

Źródło: Opracowanie własne

10. Mechanizmy zapewnienia komplementarności między poszczególnymi projektami/przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi oraz pomiędzy działaniami różnych podmiotów i funduszu na obszarze objętym RP

Komplementarność projektów została zapewniona już na etapie planowania oraz konsultowania Programu Rewitalizacji dla Gminy Miasta Rypin na lata 2016-2023. Wszystkie opisane w poprzednim rozdziale działania mają działać w sposób komplementarny, oznacza to, że ich realizacja w pełni wpływać będzie na zminimalizowanie, bądź zniweluje negatywne oddziaływania zdiagnozowane na terenie Miasta. Wybór poszczególnych projektów rewitalizacyjnych polegał głównie na zapewnieniu jak maksymalizacji efektów przy minimalizacji działań. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne wymienione w poprzednim rozdziale, zarówno te z listy podstawowej jak i uzupełniającej, poza swoim wydźwiękiem infrastrukturalnym mają dobrze zaplanowane działanie ukierunkowane na pobudzenie mieszkańców Gminy.

Lista zadań podstawowych

W przedsięwzięciach kluczowych do osiągnięcia zakładanych rezultatów związanych z realizacją Programu Rewitalizacji dla Gminy Miasta Rypin na lata 2016-2023 wymieniono:

- Rewitalizacja dawnego budynku magistratu miejskiego, obecnie budynek nie wykorzystuje w pełni swojego potencjału wynikającego z lokalizacji i charakteru budynku. W ramach tego projektu przewiduje się również stworzenie miejsca dla dzieci i młodzieży, gdzie organizowane będą zajęcia wspierające oraz rozwijające zainteresowania oraz wyrównywanie szans edukacyjnych.
- Rewitalizacja obszaru przy ul. Nowe Osiedle, ze względu na uwarunkowania wymagane jest podjęcie działań, aby mieszkańcom okolicznych budynków stworzyć przestrzeń do prawidłowego rozwoju społecznego. Poza podstawowym celem, czyli wzrostem aktywności społecznej, w ramach niniejszego zadania zrealizowane przedsięwzięcia, które przełożą się na dopasowanie przestrzeni do nowych funkcji. Ważnym punktem będzie

PROGRAM REWITALIZACJI DLA GMINY MIASTA RYPIN NA LATA 2016-2023

rewitalizacja budynku „Zgody”, który służyć będzie jako punkt przeciwdziałania marginalizacji społecznej i gospodarczej mieszkańców Gminy Miasta Rypin, a w szczególności mieszkańców obszary przy ulicy Nowe Osiedle. Powołany zostanie podmiot zajmujący się rozwojem społecznym – Trener Środowiskowy. Dodatkowo, aby jak najbardziej działać na defaworyzowanych mieszkańców, najbardziej potrzebujących pomocy realizowany będzie projekt pn. „Szkłane Okno na Świat”.

- Powołanie do życia Centrum Aktywności społecznej, którego celem będzie integracja społeczności lokalnej poprzez stworzenie miejsca będącego centrum życia społecznego. Funkcjonowanie takiego miejsca przełoży się na współdziałanie grup, organizacji społecznych i mieszkańców. W ramach zadania realizowane będą projekty, które pozwolą jak najbardziej zwiększyć zasięg integracji. Pierwszym z nich, będzie projekt, który skierowany będzie do powiększającej się z roku na rok grupy mieszkańców Gminy Miasta Rypin – Projekt Aktywny Senior. Celem projektu będzie poprawa jakości i poziomu życia osób 50+ z terenu Miasta Rypin poprzez pobudzenie, rozwijanie i stworzenie warunków do realizacji aktywności edukacyjnej i społecznej seniorów, promowanie wolontariatu i integracji międzypokoleniowej. Kolejny ważnym projektem będzie wsparcie organizacji pozarządowych poprzez stworzenie Centrum Wsparcia NGO.

Pomimo faktu, że zaplanowane do realizacji przedsięwzięcia zlokalizowane są w różnych częściach obszaru rewitalizacji Gminy Miasta Rypin, to ich działanie wpływa na wszystkich mieszkańców Gminy. Wzmocnienie wsparcia dla rozwoju aktywności społecznej, synergia działań organizacji pozarządowych z wykorzystaniem, potencjału modernizowanego obszaru mimo pozornego zdekoncentrowania podejmowanych działań, zgodnie z zasadą synergii w pełni będą oddziaływać na problemy zdiagnozowane na obszarze całej Gminy. Schemat wzajemnego oddziaływania na siebie poszczególnych projektów został zaprezentowany na poniższym rysunku.

PROGRAM REWITALIZACJI DLA GMINY MIASTA RYPIN NA LATA 2016-2023

Rysunek 13. Komplementarność projektów uwzględnionych w Programie Rewitalizacji Gminy Miasta Rypin na lata 2016-2023



Źródło: Opracowanie własne

- **Komplementarność przestrzenna**

Aspekt procesu rewitalizacji dotyczący tego zagadnienia został zapewniony na etapie wyznaczania obszarów rewitalizacji, terenów na których realizowane będą przedsięwzięcia rewitalizacyjne. To właśnie wtedy, przy zachowaniu zasady delimitacji wyznaczono obszary, na których podejmowane działania cechują się efektywnością w sensie Pareto. Promieniowanie pozytywnego oddziaływania w wybranych punktach wpłynie na poprawę warunków życia mieszkańców (zwłaszcza w zakresie sfery społecznej) całego obszaru administracyjnego Gminy.

- **Komplementarność problemowa**

Wybór projektów rewitalizacyjnych został przeprowadzony z zachowaniem szczególnej ostrożności, w oparciu o diagnozę obszarów rewitalizacji Gminy Miasta Rypin (z uwzględnieniem sfery społecznej, środowiskowej, przestrzenno-

PROGRAM REWITALIZACJI DLA GMINY MIASTA RYPIN NA LATA 2016-2023

funkcjonalnej, technicznej oraz gospodarczej). Działania, które w ramach niniejszego dokumentu zostaną zrealizowane na terenie Gminy Miasta Rypin mają na celu zminimalizowanie bądź zniwelowanie istniejących problemów, z którymi borykają się mieszkańcy Gminy.

- **Komplementarność proceduralno-instytucjonalna**

Zgodność z zasadą komplementarności proceduralno-instytucjonalnej została szerzej opisana w *rozdziale 13. System zarządzania realizacją programu rewitalizacji*. Całość przebiegu procesu realizacji założeń niniejszego programu będzie nadzorowana przez specjalnie do tego powołany zespół ds. realizacji programu rewitalizacji. Zespół zostanie stworzony, aby zapewnić pełną partycypację wszystkich ostatecznych beneficjentów Programu, w trakcie jego realizacji jego założeń.

- **Komplementarność finansowa**

Dokładne zastosowanie zasady komplementarności finansowej zostały zaprezentowane w *rozdziale 12. Szacunkowe ramy finansowe w odniesieniu do głównych i uzupełniających projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych*. W fazie planowania finansowania projektów rewitalizacyjnych uwzględniono możliwość skorzystania głównie z Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Finansowanie zostało dobrane w taki sposób aby jak najefektywniej (według kryterium finansowego) zrealizować cele Programu Rewitalizacji dla Gminy Miasta Rypin na lata 2016-2023.

11. Mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców w procesie rewitalizacji

Program Rewitalizacji dla Gminy Miasta Rypin na lata 2016-2023 został współtworzony przez beneficjentów rewitalizacji, którymi są mieszkańcy Gminy, inwestorzy, przedsiębiorcy, organizacje społeczne, koła zainteresowań. Zadania związane z partycypacją społeczną obejmowały m.in. organizowanie spotkań, ankiet, akcji informacyjnych oraz edukacyjnych szerzej opisanych poniżej. Skumulowanie działań z wykorzystaniem różnych technik i narzędzi aktywizacji oraz włączenia społecznego w działania rewitalizacyjne przełożyło się na jak najszerszy proces konsultowania programu i jego założeń z beneficjentami programu.

Interesariuszami rewitalizacji są mieszkańcy obszaru rewitalizacji, właściciele, użytkownicy wieczyści nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na tym obszarze, podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność gospodarczą, społeczną, jednostki samorządu terytorialnego, organy władzy publicznej.

W celu rzetelnego rozpoczęcia prac nad Programem Rewitalizacji Gminy Miasta Rypin na lata 2016-2023 władze Gminy powołały do życia Zespół ds. Opracowania Programu Rewitalizacji.

Opracowania Programu Rewitalizacji, w którego kompetencje wchodziło nadzorowanie przebiegu partycypacji społecznej. Został on powołany Zarządzeniem Burmistrza Gminy Miasta Rypin. Poza powołaniem zespołu, władze na stronie internetowej Gminy stworzyły podstronę, która była kompendium wiedzy dla potencjalnych beneficjentów programu na temat samej rewitalizacji oraz przebiegu prac nad niniejszym dokumentem. Podobne narzędzie informacyjne zostało udostępnione na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Gminy Miasta Rypin. Aktywność edukacyjna związana z uświadamianiem społeczności lokalnej na temat przebiegu prac rewitalizacyjnych nie ograniczała się tylko do sfery wirtualnej. W gmachu Urzędu Miasta oraz głównych punktach Gminy zamieszczono plakaty informacyjne informujące o procesie rewitalizacji.

PROGRAM REWITALIZACJI DLA GMINY MIASTA RYPIN NA LATA 2016-2023

Sam proces konsultacji społecznych był poddawany cyklicznym ewaluacjom w celu korygowania i skoncentrowania działań i zakresu form promocyjnych partycypacji społecznej. Na każdym z etapów prac mieszkańcy mieli możliwość zapoznania się z niniejszym dokumentem.

W pierwszej fazie opracowania dokumentu, tj. obejmującego diagnozę oraz wyznaczenie obszaru zdegradowanego wraz z obszarem rewitalizacji zorganizowano spotkanie prezentujące wstępne wyniki badań, na które stawili się zaproszeni mieszkańcy i przedsiębiorcy z obszaru Gminy Miasta Rypin. Po spotkaniu była możliwość zapoznania się z upublicznionymi na stronach UM oraz Biuletynie Informacji Publicznych z pierwszymi 5 rozdziałami Programu Rewitalizacji dla Gminy Miasta Rypin na lata 2016-2023. Mieszkańcy mieli możliwość wypełnienia ankiety **(Załącznik 1)**.

Podobnym algorytmem postępowania posłużono się w przypadku konsultowania całości Programu Rewitalizacji dla Gminy Miasta Rypin na lata 2016-2023. Spotkanie prezentacyjne całości dokumentu odbyło się dnia 28.11.2016. W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele społeczności lokalnej, przedsiębiorców i innych grup działających na terenie Gminy. Prezentacja programu została upubliczniona w wersji papierowej oraz elektronicznej. Równolegle do konsultowania całości programu odbywały się konsultacje dotyczące zasad wyboru oraz funkcjonowania Zespołu ds. Realizacji Programu Rewitalizacji, w ramach tego etapu prac również zorganizowano spotkanie konsultacyjne z mieszkańcami Gminy Miasta Rypin **(załącznik 2)**.

Po przyjęciu Programu Rewitalizacji dla Gminy Miasta Rypin na lata 2016-2023 prace dotyczące partycypacji społecznej nie zostają zakończone. Najpóźniej 2 miesiące po uchwaleniu niniejszego dokumentu Burmistrza Gminy Miasta Rypin ustala zasady powołania i funkcjonowania Zespołu ds. Realizacji Programu Rewitalizacji (ZRPP), które również były elementem konsultacji społecznych. Udział w zespole zapewniony jest przedstawicielom różnych grup interesariuszy. Projekt uchwały zostanie wyłożony na minimum 21 dni do konsultacji społecznych. Wybór kandydatów odbędzie się pod nadzorem władz Gminy, na specjalnym spotkaniu elekcyjnym, na którym zasadą większości głosów wyłoniony zostanie skład ZRPP, którego rola zostanie omówiona w rozdziale 13 niniejszego dokumentu.

**PROGRAM REWITALIZACJI DLA GMINY MIASTA RYPIN
NA LATA 2016-2023**

12. Szacunkowe ramy finansowe w odniesieniu do głównych i uzupełniających projektów/ przedsięwzięć rewitalizacyjnych

W niniejszym rozdziale przedstawiono stopień wydatków związanych z realizacją zadań przewidzianych w Programie Rewitalizacji Gminy Miasta Rypin na lata 2016-2023. Poniżej zamieszczone tabele przedstawiają kapitałochłonność z listy głównej oraz uzupełniającej projektów rewitalizacyjnych, z uwzględnieniem źródeł finansowania i podmiotów odpowiedzialnych za ich zrealizowanie. Zagadnienie to jest niezwykle istotne, gdyż umożliwia zabezpieczenie środków pieniężnych w budżecie Gminy Miasta Rypin.

**PROGRAM REWITALIZACJI DLA GMINY MIASTA RYPIN
NA LATA 2016-2023**

**Tabela 16. Ramy czasowe oraz finansowe projektów z listy podstawowej dla Programu Rewitalizacji Gminy Miasta Rypin
na lata 2016-2023**

Obszar rewitalizacji (nr/nazwa)	Termin realizacji projektu	Projekt (nr, nazwa)	Typ projektu	Przedsięwzięcia (nr, nazwa)	Podmiot/y realizujący/e projektu	Szacowana wartość projektu (zł)	Poziom dofinansowania		Źródło finansowania			
							%	Zł	Środki publiczne			Środki prywatne
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Rypin Obszar IX	2017- 2018	Infrastr uktural ny	Stworzenie Centrum Aktywności Społecznej	1	Miasto Rypin	4 000 000	85	3 400 00 0				600 000
Rypin Obszar IX	2017- 2018	Społec zny	Projekt Aktywny Senior	1	Miasto Rypin	700 000	85	595 000				105 000
Rypin Obszar IX	2017- 2018	Społec zny	Centrum Wsparcia NGO	1	Miasto Rypin	200 000	85	170 000				30 000

Źródło: Opracowanie własne

**PROGRAM REWITALIZACJI DLA GMINY MIASTA RYPIN
NA LATA 2016-2023**

**Tabela 17. Ramy finansowe projektów z listy uzupełniającej dla Programu Rewitalizacji Gminy Miasta Rypin
na lata 2016-2023**

Obszar rewitalizacji (nr/nazwa)	Lp.	Typ przedsięwzięcia	Uzupełniające przedsięwzięcie rewitalizacyjne	Szacowana wartość przedsięwzięcia (zł)	Źródło finansowania			
					Środki publiczne			Środki prywatne
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Obszar III	1	Rewitalizacja obszaru przy ul. Nowe Osiedle	Dostosowanie przestrzeni wokół ulicy Nowe osiedle do potrzeb mieszkańców	500 000	EFRR	425 000		75 000
Obszar IX	2	Rewitalizacja budynku „Zgoda”	Przystosowanie budynku do przyszłych aktywności społecznych	1 000 000	EFRR	850 000,00		150 000,00
Obszar III	3	Projekt szklane okna na świat	Projekt skierowanych do dzieci z rodzin defaworyzowanych	500 000,00	EFS	425 000,00		75 000,00
Obszar IX	4	Trener Środowiskowy	Stworzenie stanowiska w celu aktywizacji najmłodszych	100 000	EFRR	85 000		15 000

**PROGRAM REWITALIZACJI DLA GMINY MIASTA RYPIN
NA LATA 2016-2023**

Obszar rewitalizacji (nr/nazwa)	Lp.	Typ przedsięwzięcia	Uzupełniające przedsięwzięcie rewitalizacyjne	Szacowana wartość przedsięwzięcia (zł)	Źródło finansowania			
					Środki publiczne			Środki prywatne
1	2	3	4	5	6	7	8	9
			mieszkańców Gminy Miasta Rypin					
Obszar IX	5	Rewitalizacja budynku dawnego magistratu miejskiego	Przystosowanie budynku do przyszłych aktywności społecznych	1 500 000	EFRR	1 275 000		22 500
Obszar IX	6	Utworzenie młodzieżowego klubu środowiskowego	Stworzenie miejsca do spędzania czasu dla dzieci i młodzieży z terenu miasta	600 000	EFS	510 000		90 000
Obszar IX	7	Rypiński Klub Programowania	Zarażanie najmłodszych mieszkańców miasta pasją do programowania	200 000	EFRR	170 000		30 00

Źródło: Opracowanie własne

13. System zarządzania realizacją programu rewitalizacji

Rewitalizacja jest procesem złożonym, który poprzez swoje skomplikowanie wymaga szczególnych działań logistycznych związanych z nadzorowaniem realizacji zapisów Programu. W związku z tym Władze Gminy Miasta Rypin tworząc program zadbały o efektywny sposób materializacji zapisów Programu Rewitalizacji wprowadzając odpowiednie narzędzia zarządzania.

Dlatego też na początkowych etapach tworzenia Programu Rewitalizacji Gminy Miasta Rypin na lata 2016-2023 powołano do życia Zespół do spraw opracowania Programu Rewitalizacji (ZOPR). Koordynatorem zespołu był Burmistrz Gminy Miasta Rypin, który zarządzał, monitorował oraz korygował na bieżąco działanie zespołu.

Rysunek 14. Schemat zarządzania realizacją Programu Rewitalizacji Gminy Miasta Rypin na lata 2016-2023



Źródło: Opracowanie własne

Z chwilą uchwalenia Programu Rewitalizacji dla Gminy Miasta Rypin na lata 2016-2023 Zespół do spraw Opracowanie Programu Rewitalizacji zostanie rozwiązany,

**PROGRAM REWITALIZACJI DLA GMINY MIASTA RYPIN
NA LATA 2016-2023**

a w jego miejsce zostanie powołany Zespół ds. Realizacja Programu Rewitalizacji dla Gminy Miasta Rypin.

Głównym koordynatorem będzie Burmistrz Gminy Miasta Rypin, który przejmie obowiązki związane z:

- Monitoringiem stałym, koncentrującym się na nadzorowaniu wszelkich działań przyczyniających się do realizacji celów niniejszego dokumentu. Działalność ta obejmować będzie również nadzorowanie bieżących prac pozostałych członków zespołu, nadzorowanie harmonogramu czasowego oraz finansowego określonego we wcześniejszych pracach nad Programem Rewitalizacji.
- Raportowaniem, w oparciu o konieczność opracowywania sporządzania sprawozdania zawierającego informacje w zakresie wskaźników stanu kryzysowego (wraz z podaniem wartości aktualnej, wartości bazowej oraz wyjaśnieniem w przypadku, gdy analizowane wskaźniki stanu kryzysowego będą wskazywały na niską efektywność prowadzonych działań rewitalizacyjnych) co najmniej raz na 2 lata.
- Koordynowaniem wszelkich prac wdrożeniowych związanych z realizacją przedsięwzięć opisanych w Programie Rewitalizacji dla Gminy Miasta Rypin na lata 2016-2023.
- Aktualizacją Programu Rewitalizacji w przypadku braku efektów związanych z realizacją przedsięwzięć, czy też zmieniającą się sytuacją na terenie Gminy Miasta Rypin.
- Organizacją konkursów mających na celu wyłonienie wykonawców przedsięwzięć infrastrukturalnych, związanych z realizacją Programu Rewitalizacji.
- Współpracą z beneficjentami Programu w celu podtrzymania dialogu i zapewnienia partycypacji społecznej na etapie realizacji procesu rewitalizacji na obszarze Gminy Miasta Rypin.

Wsparciem dla Burmistrza Gminy Miasta Rypin będzie asystent w postaci pracownika Urzędu Miasta zajmujący stanowisko dotyczące pozyskiwania funduszy z Unii Europejskiej. Zakres jego obowiązków będzie obejmował min.:

PROGRAM REWITALIZACJI DLA GMINY MIASTA RYPIN NA LATA 2016-2023

- Poszukiwanie danych związanych potrzebnych do Sprawozdań oraz bieżącego monitoringu potwierdzających efekty realizacji Programu Rewitalizacji;
- Udział w pracach związanych z konstruowaniem co najmniej raz na dwa lata Sprawozdań oceniających stopień realizacji założeń Programu Rewitalizacji;
- Wyłanianie podmiotów odpowiedzialnych za realizację przedsięwzięć zapisanych w niniejszym dokumencie.
- Udział w spotkaniach partycypacyjnych z beneficjentami Programu Rewitalizacji podczas jego realizacji.

W celu zapewnienie pełnej partycypacji społecznej już po przyjęciu Programu Rewitalizacji dla Gminy Miasta Rypin na lata 2016-2023 w skład zespoły wejdą również mieszkańcy, przedsiębiorcy i inne podmioty działające na terenie Gminy. Wybór kandydatów pozostałych członków Zespołu ds. realizacji programu rewitalizacji zostanie poprzedzony zbieraniem kandydatur przez minimum 21 dni. Ogłoszenie dotyczące naboru zostanie zamieszczone na stronie internetowej Gminy Miasta Rypin oraz stron Biuletynu Informacji Publicznej Gminy. Wybór nastąpi w z góry określonym terminie w miejscu do tego przeznaczonym, a kandydacie zostaną wybrani większością głosów na wyżej opisanym spotkaniu elekcyjnym. Poza wyżej wymienionymi działać będą pozostali członkowie Zespołu Realizacji Programu Rewitalizacji oraz pracownicy odpowiednich referatów Urzędu Miasta Rypin. Pozostali członków ZRPR będą prowadzić działalność doradczą i opiniotwórczą w odniesieniu do prac głównego koordynatora.

Proces koordynacji zarządzaniem realizacją zostanie zapewniony dzięki spotkaniom informacyjnych organizowanych przez głównego koordynatora Zespołu do spraw Realizacji Programu Rewitalizacji. W terminach dogodnych dla wszystkich podmiotów współuczestniczących w procesie realizacji założeń Programu Rewitalizacji dla Gminy Miasta Rypin na lata 2016-2023. Poza Sprawozdaniami tworzonymi co najmniej raz na dwa lata, podmioty podległe głównemu koordynatorowi będą przedstawiać raporty z realizacji Programu Rewitalizacji w określonym czasie.

**PROGRAM REWITALIZACJI DLA GMINY MIASTA RYPIN
NA LATA 2016-2023**

Wszelkie ważne decyzje związane z procesem realizacji Programu Rewitalizacji tj. aktualizacja będzie opiniowana przez ZRPR a decyzja zostanie podjęta gdy zostanie zaakceptowana jeżeli:

- Burmistrza;
- min. 2/3 członków ZRPR;
- min. 250 przedstawicieli grup interesariuszy z obszaru rewitalizacji wyrazi na to zgodę.

**PROGRAM REWITALIZACJI DLA GMINY MIASTA RYPIN
NA LATA 2016-2023**

Tabela 18. Lista przedsięwzięć podstawowych przewidzianych do realizacji w ramach programu rewitalizacji na terenie Gminy Miasta Rypin

Obszar rewitalizacji (nr/nazwa)	Termin realizacji projektu	Projekt (nr, nazwa)	Typ projektu	Przedsięwzięcie (nr, nazwa)	Podmiot/y realizujący/e projekt	Szacowana wartość projektu	Poziom dofinansowania		Źródło finansowania			
							%	zł	Środki publiczne		Środki prywatne	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Rypin Obszar IX	2017-2018	Infrastrukturalny	Stworzenie Centrum Aktywności Społecznej	1	Miasto Rypin	4 000 000	85	3 400 000				600 000
Rypin Obszar IX	2017-2018	Społeczny	Projekt Aktywny Senior	1	Miasto Rypin	700 000	85	595 000				105 000
Rypin Obszar IX	2017-2018	Społeczny	Centrum Wsparcia NGO	1	Miasto Rypin	200 000	85	170 000				30 000
Rypin Obszar IX	2017-2018	Infrastrukturalny	Stworzenie Centrum Aktywności Społecznej	1	Miasto Rypin	4 000 000	85	3 400 000				600 000

Źródło: Opracowanie własne

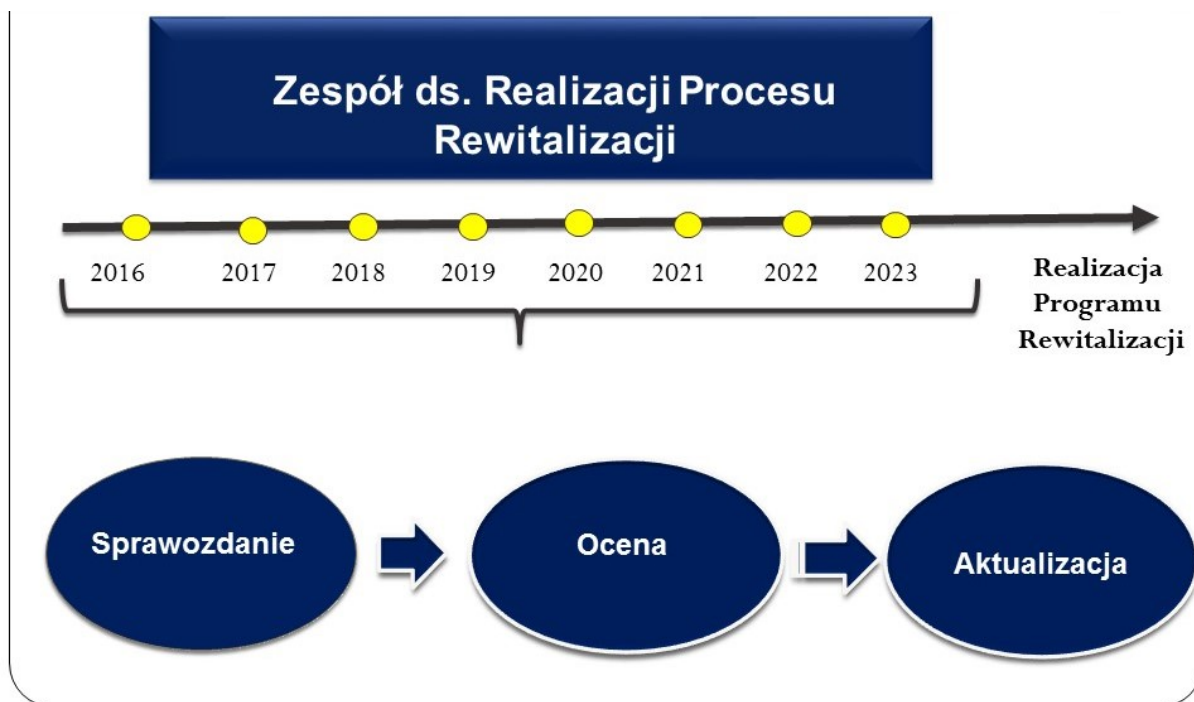
14. System monitoringu i oceny skuteczności działań oraz system wprowadzania modyfikacji w reakcji na zmiany otoczenia PR

Zgodnie z Zasadami programowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych w celu ubiegania się o środki finansowe w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 monitoring jest kluczowym elementem w fazie realizacyjnej Programu Rewitalizacji. W niniejszym rozdziale zostanie omówiony sam proces kontrolujący oraz nadzorujący postępy prac związanych z realizacją Programu Rewitalizacji dla Gminy Miasta Rypin na lata 2016-2023.

Podmiotem odpowiedzialnym za przeprowadzenie monitoringu oraz ocenę będzie Zespół ds. Realizacji Programu Rewitalizacji, który szerzej został opisany w poprzednim rozdziale. W skład ZRPR wchodzić będą władze samorządowe Gminy Miasta Rypin wraz z wydelegowanym pracownikami oraz wybranymi podczas spotkania elekcyjnego mieszkańcami, przedsiębiorcami i innymi podmiotami funkcjonującymi na terenie Miasta. Schemat postępowania w przypadku monitoringu został przedstawiony na poniższym rysunku.

**PROGRAM REWITALIZACJI DLA GMINY MIASTA RYPIN
NA LATA 2016-2023**

**Rysunek 15. Schemat monitoringu i oceny Programu Rewitalizacji
dla Gminy Miasta Rypin na lata 2016-2023**



Źródło: Opracowanie własne

**PROGRAM REWITALIZACJI DLA GMINY MIASTA RYPIN
NA LATA 2016-2023**

Spis Tabel

Tabela 1. Powierzchnia i liczba ludności Obszaru I w stosunku do Gminy Miasta Rypina	30
Tabela 2. Powierzchnia i liczba mieszkańców Obszaru II w odniesieniu do powierzchni Gminy Miasta Rypin	31
Tabela 3. Powierzchnia i liczba mieszkańców Obszaru III w odniesieniu do całej Gminy Miasta Rypin.....	31
Tabela 4. Powierzchnia i liczba mieszkańców Obszaru IV w odniesieniu do całej Gminy Miasta Rypin.....	31
Tabela 5. Powierzchnia i liczba mieszkańców Obszaru V w odniesieniu do powierzchni Gminy Miasta Rypin	32
Tabela 6. Powierzchnia i liczba mieszkańców Obszaru VI w odniesieniu do całości Gminy Miasta Rypin.....	32
Tabela 7. Powierzchnia i liczba mieszkańców Obszaru VII w odniesieniu do całości Gminy Miasta Rypin.....	32
Tabela 8. Powierzchnia i liczba mieszkańców Obszaru VIII w odniesieniu do całości Gminy Miasta Rypin.....	33
Tabela 9. Powierzchnia i liczba mieszkańców Obszaru IX w odniesieniu do całości Gminy Miasta Rypin.....	33
Tabela 10. Wskaźniki dla Gminy Miasta Rypin.....	34
Tabela 11. Wielkość obszaru zdegradowanego Gminy Miasta Rypin	36
Tabela 12. Analiza SWOT obszaru rewitalizacji Gminy Miasta Rypin	41
Tabela 13. Lista wskaźników, które zostaną osiągnięte po zrealizowaniu Programu Rewitalizacji dla Gminy Miasta Rypin na lata 2016-2023	44
Tabela 14. Lista projektów podstawowych przewidzianych do realizacji dla Programu Rewitalizacji Gminy Miasta Rypin na lata 2016-2023.....	46
Tabela 15. Lista przedsięwzięć uzupełniających dla Programu Rewitalizacji Gminy Miasta Rypin na lata 2016-2023	47
Tabela 16. Ramy czasowe oraz finansowe projektów z listy podstawowej dla Programu Rewitalizacji Gminy Miasta Rypin na lata 2016-2023.....	55
Tabela 17. Ramy finansowe projektów z listy uzupełniającej dla Programu Rewitalizacji Gminy Miasta Rypin na lata 2016-2023.....	56
Tabela 18. Lista przedsięwzięć podstawowych przewidzianych do realizacji w ramach programu rewitalizacji na terenie Gminy Miasta Rypin.....	62

PROGRAM REWITALIZACJI DLA GMINY MIASTA RYPIN NA LATA 2016-2023

Spis Rysunków

Rysunek 1. Dokumenty będące podstawą do opracowania Programu Rewitalizacji dla Gminy Miasta Rypin na lata 2016-2023.....	5
Rysunek 2. Oczekiwane cele wynikające z realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych programu rewitalizacji.	7
Rysunek 3. Charakterystyka Programu Rewitalizacji dla Gminy Miasta Rypin na lata 2016-2023	9
Rysunek 4. Cele strategiczne KSRR 2010-2020.....	12
Rysunek 5. Obszary Priorytetowe Strategii Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego do roku 2020 – Plan Modernizacji 2020+	17
Rysunek 6. Lokalizacja Gminy Miasta Rypin na tle województwa Kujawsko-Pomorskiego i powiatu rypińskiego.....	25
Rysunek 7. Plan miasta Rypin.....	26
Rysunek 8. Sieć sportowo-rekreacyjna na terenie Gminy Miasta Rypin	29
Rysunek 9. Obszar zdegradowany zdiagnozowany na terenie Gminy Miasta Rypin	36
Rysunek 10. Diagram wartości wskaźników służących do wyznaczenia obszarów rewitalizacji	38
Rysunek 11. Obszar rewitalizacji na tle obszaru zdegradowanego Gminy Miasta Rypin.....	39
Rysunek 12. Cele Programu Rewitalizacji dla Gminy Miasta Rypin w latach 2016-2023.....	43
Rysunek 13. Komplementarność projektów uwzględnionych w Programie Rewitalizacji Gminy Miasta Rypin na lata 2016-2023	50
Rysunek 14. Schemat zarządzania realizacją Programu Rewitalizacji Gminy Miasta Rypin na lata 2016-2023.....	58
Rysunek 15. Schemat monitoringu i oceny Programu Rewitalizacji dla Gminy Miasta Rypin na lata 2016-2023.....	64

**PROGRAM REWITALIZACJI DLA GMINY MIASTA RYPIN
NA LATA 2016-2023**

Załącznik 1



MINISTERSTWO
ROZWOJU



WOJEWÓDZTWO
KUJAWSKO-POMORSKIE

Unia Europejska
Fundusz Spójności



**KWESTIONARIUSZ NA POTRZEBY OPRACOWANIA
PROGRAMU REWITALIZACJI DLA GMINY MIASTA RYPIN NA LATA 2016-2023**

**ETAP I. DIAGNOZOWANIE I WYZNACZANIE OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I PROPOZYCJI
OBSZARU REWITALIZACJI**

Szanowni Państwo,

Gmina Miasto Rypin opracowuje **Gminny Program Rewitalizacji na lata 2016-2023 (GPR)**. Jest to bardzo ważny dokument, od którego zapisów będzie zależało to, na co zostanie wydana **znacząca ilość środków UE** przewidziana w okresie programowania 2014-2020 dla gminy.

W związku z tym prosimy o **zgłaszanie na załączonym formularzu wszelkich uwag** do zaprezentowanego raportu z diagnozy gminy (gdzie wyznaczono obszar zdegradowany i zaproponowano obszar rewitalizacji).

Nawet w przypadku braku uwag do treści wspomnianego raportu, prosimy o wypełnienie **kwestionariusza ankiety**, gdzie pomożecie Państwo **zidentyfikować najważniejsze problemy na obszarze gminy**, jej **potencjał**, a także **typować te działania**, których realizacja pomoże w niwelowaniu/eliminowaniu tych problemów.

Prośbę kierujemy przede wszystkim do **mieszkańców gminy, właścicieli nieruchomości w gminie, a także użytkowników wieczystych i osób zarządzających nieruchomościami, podmiotów prowadzących/planujących rozpocząć działalność gospodarczą lub społeczną, przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego i organów władzy publicznej**.

Każdy wypełniony kwestionariusz jest dla nas bardzo cenny i będzie wykorzystany w opracowanym programie.

Wypełniony formularz i kwestionariusz prosimy przekazać do:

Urzędu Miasta Rypin: ul. Warszawska 40, 87-500 Rypin

lub e-mailem na: rypin@rypin.pl

Dziękujemy za poświęcony czas!

Zespół ds. Opracowania Programu Rewitalizacji (ZOPR)

<http://www.rypin.eu/>

tel. 054 280 96 00

PROGRAM REWITALIZACJI DLA GMINY MIASTA RYPIN
NA LATA 2016-2023
FORMULARZ UWAG DO DIAGNOZY GMINY MIASTA RYPIN

Lp	Część diagnozy, której dotyczą uwagi*	Zapis w pierwotnej wersji Prezentacji (i nr slajdu zapisu)*	Proponowany zapis po zmianie (i nr slajdu zapisu)*	UZASADNIENIE*
1.	Zidentyfikowane problemy: społeczne, gospodarcze, przestrzenno-funkcjonalne, techniczne, środowiskowe			
2.	Potencjał Gminy Miasta Rypin			
3.	Analiza wskaźnikowa gminy			

**PROGRAM REWITALIZACJI DLA GMINY MIASTA RYPIN
NA LATA 2016-2023**

4.	Wyznaczony obszar zdegradowany i jego uzasadnienie			
5.	Wyznaczony obszar rewitalizacji i jego uzasadnienie			
6.	Proponowane działania/przedsięwzięcia rewitalizacyjne			

* Pola obowiązkowe

**PROGRAM REWITALIZACJI DLA GMINY MIASTA RYPIN
NA LATA 2016-2023**

KWESTIONARIUSZ ANKIETY

(PROSZĘ WYBRAĆ ODPOWIEDŹ POPRZECZ WSTAWIENIE ☒ W KRATCE)

1. Proszę wskazać max. 5 najważniejszych silnych stron Gminy Miasta Rypin (<u>potencjał</u>):	
☐	Rozwinięty przemysł metalurgiczny
☐	Warunki przyrodnicze sprzyjające rozwojowi turystyki
☐	Atrakcyjne i dobrze rozbudowane zaplecze sportowe
☐	Dobrze rozwinięta oferta kulturalna
☐	Zapewniony dostęp do opieki zdrowotnej
☐	Funkcjonowanie organów pomocy społecznej
☐	Dobry poziom bezpieczeństwa publicznego
☐	Współpraca Miasta z zagranicznymi partnerami
☐	Inne (proszę wpisać:.....)

2. Proszę wskazać max. 5 największych słabości Gminy Miasta Rypin (<u>problemy</u>):	
☐	Wzrost liczby osób objętych pomocą OPS w Rypinie
☐	Występowanie zjawiska „dziedziczenie biedy”
☐	Wysoka stopa bezrobocia, w szczególności wśród kobiet
☐	Niski poziom aktywności społecznej
☐	Mała liczba organizacji pozarządowych
☐	Brak rozwiniętego szkolnictwa wyższego
☐	Brak wykwalifikowanej kadry pracowniczej
☐	Nierównomierny dostęp do oferty kulturalnej
☐	Dynamicznie rosnące wydatki na pomoc społeczną
☐	Niewystarczająco rozbudowana oferta spędzania wolnego czasu, w szczególności dla seniorów
☐	Mała atrakcyjność obszaru dla młodszych pokoleń jako miejsca do życia
☐	Malejąca liczba osób w wieku produkcyjnym
☐	Inne (proszę wpisać:.....)

3. Proszę wskazać max. 5 najważniejszych szans dla Gminy Miasta Rypin:	
☐	Wzrost zainteresowania lokalnymi tradycjami, rzemiosłem, rękodziełem i produktami lokalnymi
☐	Wzrost zainteresowania aktywnymi formami wypoczynku i zdrowego, ekologicznego trybu życia
☐	Rewitalizacja terenów zdegradowanych (w tym poprzemysłowych i popegeerowskich)
☐	Rozwój szkolnictwa zawodowego
☐	Rozwój współpracy terytorialnej, międzysektorowej i międzyorganizacyjnej
☐	Nowe technologie energetyczne, bazujące na odnawialnych źródłach energii
☐	Inne (proszę napisać:.....)

**PROGRAM REWITALIZACJI DLA GMINY MIASTA RYPIN
NA LATA 2016-2023**

4. Proszę wskazać max. 5 najważniejszych zagrożeń dla Gminy Miasta Rypin:	
☐	Zanieczyszczenie środowiska naturalnego, w tym przez zakłady przemysłowe.
☐	Niestabilność gospodarcza w skali całego kraju
☐	Trudności w realizacji projektów wymagających współpracy międzysektorowej i/lub ponadlokalnej
☐	Niekorzystne trendy demograficzne w skali kraju – „starzenie się” społeczeństwa
☐	Emigracja mieszkańców obszarów wiejskich do dużych aglomeracji i za granicę
☐	Inne (proszę wpisać:.....)

5. Uwzględniając wskazany przez Panią/Pana potencjał Gminy Miasta Rypin (silne strony), proszę zaproponować max. 3 przedsięwzięcia/projekty rewitalizacyjne infrastrukturalne (inwestycyjne, „twarde”), które pozwolą ograniczyć/wyeliminować wskazane przez Panią/Pana problemy (słabości) Gminy Miasta Rypin,- Dla każdego zaproponowanego projektu, proszę: - krótko uzasadnić wybór, - zaproponować możliwy do zrealizowania projekt nieinwestycyjny („miękki”) , który będzie powiązany z zaproponowanym projektem „twardym”	
---	--

UWAGA! Proszę o jak największe precyzowanie formułowanych zadań/operacji, np.:

- stworzenie infrastruktury turystycznej w postaci „.. przy
- budowa/rozbudowa/wyposażenie świetlicy w...
- stworzenie inkubatora przedsiębiorczości w...
- renowacja zabytku ... w... na potrzeby...
- realizacja projektu szkoleniowego ...
- przeprowadzenie kursów/szkoleń z...

1	Przedsięwzięcie/projekt rewitalizacyjny „twardy”
	Uzasadnienie:
	Proponowany, powiązany projekt „miękki”:
2	Przedsięwzięcie/projekt rewitalizacyjny „twardy”
	Uzasadnienie:
	Proponowany, powiązany projekt „miękki”:

**PROGRAM REWITALIZACJI DLA GMINY MIASTA RYPIN
NA LATA 2016-2023**

3	Przedsięwzięcie/projekt rewitalizacyjny „twardy”
	Uzasadnienie:
	Proponowany, powiązany projekt „miękki”:

6. Do której z poniższych grup Pan/Pani należy?:	
☐	Mieszkaniec Gminy (ulica zamieszkania)?)
☐	Właściciel/użytkownik wieczysty/zarządzający nieruchomością w Gminie (ulica nieruchomości)?)
☐	Osoba prowadząca działalność gospodarczą w Gminie, w tym rolnik (ulica działalności gospodarczej?)
☐	Osoba planująca prowadzenie działalności gospodarczej w Gminie, w tym rolnik (ulica działalności gospodarczej?)
☐	Osoba prowadząca działalność społeczną w Gminie (miejscowość/ulica działalności społecznej?)
☐	Osoba planująca prowadzenie działalności społecznej w Gminie (ulica działalności społecznej?)
☐	Osoba reprezentująca jednostkę samorządu terytorialnego/organ władzy publicznej (ulica działania JSR/organu władzy publicznej?)
☐	Żadna z powyższych

7. Proszę podać swoją płeć:	
☐	K
☐	M

8. Proszę podać swój wiek: <i>[liczba ukończonych lat]</i>	
--	--

9. Skąd chciał(a)by Pan(i) czerpać informacje o programie rewitalizacji i działaniach związanych z opracowaniem tego programu? <i>[można wskazać więcej niż 1 odpowiedź]</i>	
☐	Spotkania osobiste
☐	Telewizja
☐	Radio
☐	Prasa

**PROGRAM REWITALIZACJI DLA GMINY MIASTA RYPIN
NA LATA 2016-2023**

☐	Strony WWW
☐	Poczta elektroniczna
☐	Poczta tradycyjna
☐	Słupy/tablice ogłoszeniowe
☐	Inna forma (która?:)

10. Jak ocenia Pani/Pan prowadzone na potrzebę programu rewitalizacji konsultacje społeczne?

☐	1 – bardzo źle
☐	2
☐	3
☐	4
☐	5 – bardzo dobrze

11. Co zmienił(a)by Pani/Pan w prowadzonych na potrzeby programu rewitalizacji konsultacjach społecznych?

.....
.....
.....
.....
.....

DZIĘKUJEMY ZA UDZIAŁ W BADANIU!

**PROGRAM REWITALIZACJI DLA GMINY MIASTA RYPIN
NA LATA 2016-2023**

Załącznik 2



MINISTERSTWO
ROZWOJU



WOJEWÓDZTWO
KUJAWSKO-POMORSKIE

Unia Europejska
Fundusz Spójności



KWESTIONARIUSZ NA POTRZEBY OPRACOWANIA

PROGRAMU REWITALIZACJI DLA GMINY MIASTA RYPIN NA LATA 2016-2023

ETAP II. OPRACOWANIE PROGRAMU REWITALIZACJI

**ETAP III. USTALENIE ZASAD POWOŁANIA I FUNKCJONOWANIA ZESPOŁU DS. REALIZACJI PROGRAMU
REWITALIZACJI**

Szanowni Państwo,

Gmina Miasto Rypin opracowuje **Program Rewitalizacji na lata 2016-2023** (PR). Jest to bardzo ważny dokument, od którego zapisów będzie zależało to, na co zostanie wydana **znacząca ilość środków UE** przewidziana w okresie programowania 2014-2020 dla gminy.

W związku z tym prosimy o **zgłaszanie na załączonym formularzu wszelkich uwag** do zaprezentowanego programu rewitalizacji oraz zasad powołania i funkcjonowania Zespołu ds. realizacji programu rewitalizacji.

Prośbę kierujemy przede wszystkim do **mieszkańców gminy, właścicieli nieruchomości w gminie, a także użytkowników wieczystych i osób zarządzających nieruchomościami, podmiotów prowadzących/planujących rozpocząć działalność gospodarczą lub społeczną, przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego i organów władzy publicznej.**

Każdy wypełniony kwestionariusz jest dla nas bardzo cenny i będzie wykorzystany w opracowanym programie.

Wypełniony formularz i kwestionariusz prosimy przekazać do:

Urząd Miasta Rypin: ul. Warszawska 40,

bądź e-mailem na: rypin@rypin.pl

Dziękujemy za poświęcony czas!

Zespół ds. Opracowania Programu Rewitalizacji (ZOPR)

<http://www.rypin.eu>

tel. 54-280-96-00

**PROGRAM REWITALIZACJI DLA GMINY MIASTA RYPIN
NA LATA 2016-2023**
FORMULARZ UWAG DO PROGRAMU REWITALIZACJI

Lp	Rozdział PR którego dotyczą uwagi*	Zapis w pierwotnej wersji dokumentu/słajdu (i nr str. zapisu)*	Proponowany zapis po zmianie (i nr str. zapisu)*	UZASADNIENIE*
7.				
8.				
9.				

* Pola obowiązkowe

**PROGRAM REWITALIZACJI DLA GMINY MIASTA RYPIN
NA LATA 2016-2023**

KWESTIONARIUSZ ANKIETY

(PROSZĘ WYBRAĆ ODPOWIEDŹ POPRZECZ WSTAWIENIE ☒ W KRATCE)

- **Czy Pani/Pan zgadza się z wyznaczonym obszarem zdegradowanym na terenie**

Miasta, który obejmuje następujące ulice:

Obszar I –ul. Kępa, ul. Spacerowa,

ul. Piłsudskiego, ul. Mleczarska, ul. Wójtostwo, ul. Rzeźnicza,

ul. Piaski, ul. Brzozowa, ul. Sikorskiego, ul. Żytia.

Obszar III – obszar ten obejmuje teren Nowego Osiedla

Obszar VIII – odcinek ul. Kościuszki od nr 10, ul. Toruńska, ul. Podgórna,

ul. Miła, ul. Pogodna, ul. Podmiejska, ul. Sportowa, ul. Osiedle Sportowe oraz
ul. Lipnowska.

Obszar IX – ul. 21 Stycznia, ul. Chojeckiego, ul. Garncarska, ul. Gdańska,

ul. Jana Pawła II, ul. Kilińskiego, ul. Rynek, ul. Zduńska, ul. Nadrzeczna,

ul. Kościuszki od nr 1 do nr 10, ul. Plac Sienkiewicza.

☐ TAK

☐ NIE (uzasadnienie)

.....

.....

.....

.....

- 12. Czy Pani/Pan zgadza się z wyznaczonym obszarem rewitalizacji na terenie Miasta,
który obejmuje:**

Obszar III – obszar ten obejmuje teren Nowego Osiedla

Obszar VIII – odcinek ul. Kościuszki od nr 10, ul. Toruńska, ul. Podgórna,

ul. Miła, ul. Pogodna, ul. Podmiejska, ul. Sportowa, ul. Osiedle Sportowe oraz
ul. Lipnowska.

Obszar IX – ul. 21 Stycznia, ul. Chojeckiego, ul. Garncarska, ul. Gdańska, ul.

Jana Pawła II, ul. Kilińskiego, ul. Rynek, ul. Zduńska, ul. Nadrzeczna,

ul. Kościuszki od nr 1 do nr 10, ul. Plac Sienkiewicza.

☐ TAK

☐ NIE (uzasadnienie)

.....

.....

.....

.....

**PROGRAM REWITALIZACJI DLA GMINY MIASTA RYPIN
NA LATA 2016-2023**

13. Czy Pani/Pan zgadza się z wyznaczonym celem: <i>Aktywizacja mieszkańców poprzez zwiększenie partycypacji w życiu społecznym ludności zagrożonej wykluczeniem społecznym oraz rozwój dzieci i młodzieży</i>	
☐	TAK
☐	NIE (uzasadnienie)

14. Czy Pani/Pan zgadza się z następującymi proponowanymi działaniami rewitalizacyjnymi:	
a) Centrum Aktywności społecznej w Rypinie b) Projekt „Aktywny Senior” c) Centrum Wsparcia NGO na terenie powiatu rypińskiego d) Młodzieżowy Klub Środowiskowy e) Rewitalizacja dawnego budynku magistratu miejskiego f) Rypiński punkt programowania g) Rewitalizacja obszaru przy ul. Nowe Osiedle h) Projekt pn.: „Trener Środowiskowy” i) Rewitalizacja budynku „Zgoda” j) Projekt pn.: „Szkłane okno na świat”	
☐	TAK
☐	NIE (uzasadnienie)

15. W jaki sposób powinni być wybierani członkowie Zespołu ds. Realizacji Programu Rewitalizacji	
☐	spotkanie elekcyjne
☐	głosowanie online
☐	głosowanie na kartach wyborczych w wyznaczonym punkcie
☐	inne ...

**PROGRAM REWITALIZACJI DLA GMINY MIASTA RYPIN
NA LATA 2016-2023**

16. Jakie grupy powinny reprezentować osoby wchodzący w skład Zespołu ds. ds. Realizacji Programu Rewitalizacji [można wskazać więcej niż 1 odpowiedź]	
☐	organizacje społeczne
☐	przedsiębiorców
☐	mieszkańców
☐	władze samorządowe
☐	inne ...

17. Ile osób powinien liczyć Zespół ds. Realizacji Programu Rewitalizacji	
☐	3 - 4
☐	5 - 6
☐	7-8
☐	9-10
☐	więcej

18. Ile lat powinna trwać kadencja Zespołu ds. Realizacji Programu Rewitalizacji	
☐	rok
☐	2 lata
☐	4 lata
☐	więcej

19. Do której z poniższych grup Pan/Pani należy?:	
☐	Mieszkaniec Miasta (ulica zamieszkania?)
☐	Właściciel/użytkownik wieczysty/zarządzający nieruchomości w Mieście (ulica nieruchomości?)
☐	Osoba prowadząca działalność gospodarczą w Mieście (ulica działalności gospodarczej?)
☐	Osoba planująca prowadzenie działalności gospodarczej w Mieście (ulica działalności gospodarczej?)
☐	Osoba prowadząca działalność społeczną w Mieście (ulica działalności społecznej?)
☐	Osoba planująca prowadzenie działalności społecznej w Mieście (ulica działalności społecznej?)
☐	Osoba reprezentująca jednostkę samorządu terytorialnego/organ władzy publicznej (ulica działania JSR/organu władzy publicznej?)
☐	Żadna z powyższych

**PROGRAM REWITALIZACJI DLA GMINY MIASTA RYPIN
NA LATA 2016-2023**

20. Proszę podać swoją płeć:

☐	K
☐	M

21. Proszę podać swój wiek:

[liczba ukończonych lat]

.....

22. Skąd chciał(a)by Pan(i) czerpać informacje o programie rewitalizacji i działaniach związanych z opracowaniem tego programu? *[można wskazać więcej niż 1 odpowiedź]*

☐	Spotkania osobiste
☐	Telewizja
☐	Radio
☐	Prasa
☐	Strony WWW
☐	Poczta elektroniczna
☐	Poczta tradycyjna
☐	Słupy/tablice ogłoszeniowe
☐	Inna forma (która?:)

23. Jak ocenia Pani/Pan prowadzone na potrzebę programu rewitalizacji konsultacje społeczne?

☐	1 – bardzo źle
☐	2
☐	3
☐	4
☐	5 – bardzo dobrze

24. Co zmienił(a)by Pani/Pan w prowadzonych na potrzeby programu rewitalizacji konsultacjach społecznych?

.....
.....
.....
.....
.....
.....

DZIĘKUJEMY ZA UDZIAŁ W BADANIU!